

खण्ड १ परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको कमजोर भू-बनोट, कमलो चुरे पहाड, मौसमी घटनाहरू, चुरेको प्राकृतिक श्रोतको अत्यधिक विनास, अव्यवस्थित वसोवास तथा खेती प्रणाली, तिब्र जनसंख्या वृद्धि, बनजंगल माथिको अति निर्भरता, अव्यवस्थित संरचनात्मक विकास (ग्रामिण सडकहरू तथा पुर्वाधारहरू), जलवायु परिवर्तन, सामना गर्ने क्षमताको कमि तथा जोखिम साथै प्रकोपको प्रभावको बारेमा समुदायमा जनचेतनाको कमि जस्ता कारणहरूले नेपाल प्राकृतिक विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ। यिनै जोखिमका अवस्थाहरूलाई मध्यनजर गर्दै नेपाल सरकारले प्रकोपका प्रभावहरूलाई न्यून गर्ने उद्देश्यलाई आफ्नो प्रमुख प्रथमिकताको क्षेत्रमा राखेको छ र सोही अनुरूप योजना तर्जुमा गर्ने तथा विद्यमान योजनाहरूलाई अद्यावधिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ। यो कार्यकोलागि नेपाल सरकारले विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी निकायहरू, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी तथा राष्ट्र संघीय संस्थाहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने रणनीति अवलम्बन गरेको छ।

सुदूरपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा रहेको डडेल्धुरा जिल्ला समुन्द्र सतहबाट ४६२ मिटर देखि २४३९ मिटरको उचाईमा १५३८ वर्ग किलोमिटर भित्रमा फैलिएको छ। यस जिल्लाको कुल जनसंख्या १,४२,०९४ (महिला ७५३३८ र पुरुष ६६५५६) राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार रहेको छ। प्रकोपको दृष्कोणले यो जिल्ला उच्च जोखिम क्षेत्र भित्र पर्दछ। बाढि, पहिरो, आगलागी लगायत अन्य प्रकोपका कारण प्रत्येक वर्ष यो जिल्लामा औसत १,००० परिवारहरू अत्यन्त बढी मात्रामा प्रभावित हुने गर्छन्। यस योजनामा कुल जनसंख्याको २५ प्रतिशत (३७,९०५ जना) प्रत्यक्ष प्रभावित हुने पुर्वानुमान गरिएकोछ। त्यस्तै भाडापखाला तथा अन्य सरुवारोगबाट पनि यो जिल्ला त्यति नै मात्रामा प्रभावित बन्ने गरेको छ। भुकम्पीय जोखिमका दृष्कोणबाट पनि यो क्षेत्र अती संकटासन्न क्षेत्रभित्र पर्दछ।

विगतका वर्षहरूको अनुभव तथा विद्यमान जोखिमको विश्लेषणका आधारमा जिल्ला दैविप्रकोप उद्धार समितिले विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू तथा मानवीय सहायता प्रदायक संस्थाहरूसँग साभेदारी, सहकार्य तथा समन्वय गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७३ लाई अद्यावधिक गरी यो योजना तयार पारिएको हो। यो योजना कार्यान्वयनमा आएपछि प्रकोप प्रभावित परिवारहरूका आधारभूत आवश्यकताको पूर्ति तथा बाँच्न पाउने अधिकारको केही हदसम्म सुनिश्चितता गर्ने तथा समुदाय स्तरमा जोखिमका प्रभावहरू पनि न्यून हुने विश्वास गरिएको छ।

१.२ जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य

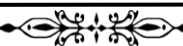
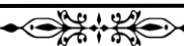
समष्टिगत उद्देश्य:

विपद्बाट उत्पन्न मानवीय असरहरू न्यूनीकरण गर्नका लागि जिल्लाको प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्दै प्रभावितहरूकाआधारभूत आवश्यकताहरूलाई समयमा नै प्रभावकारी एवं समन्वयात्मक रूपमा उपलब्ध गराउने कार्यको सुनिश्चितता गर्नुविपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७४ को समष्टिगत उद्देश्य रहेकोछ।

निर्दिष्ट उद्देश्य :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७४ का निर्दिष्ट उद्देश्यहरू यस प्रकार रहेकाछन्।

- जिल्ला स्थित जोखिममा रहेका गाविसहरूको संकटाभिमुखता विश्लेषण गरी स्थानीय श्रोत साधन र क्षमताको पहिचान गर्ने।
- जोखिममा रहेका समुदायको सुरक्षित भविष्यको प्रत्याभूतिको लागि विपद्को सामना गर्न जिल्लाको क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग पुऱ्याउने।
- विपद् व्यवस्थापनको लागि स्थानीय स्रोत, साधन, ज्ञान र सीपको अधिकतम उपयोग गर्दै प्रतिकार्य तथा पूर्वतयारी योजना अनुसार जिल्लास्थित सम्बन्धित निकाय तथा जोखिममा रहेका समुदायको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।
- विपद् जोखिम न्युनिकरण लगायत आपतकालिन अवस्थामा प्रतिकार्यका गतिविधिहरूमा एकरूपता ल्याउन र दोहोरोपन हटाई उपलब्ध श्रोत तथा साधनको सदुपयोग गरी समन्वयात्मक तथा पारदर्शी तरिकाले समयमा नै विपद्मा परेका परिवारहरूलाई एकद्वार प्रणाली मार्फत उपलब्ध गराइने मानवीय सहयोगलाई अझ प्रभावकारी बनाउने।
- जोखिम मा रहेका समुदाय लाई तालिम र साधन श्रोत उपलब्ध गराई उत्थानसिल समुदाय मा रुपान्तरण गर्ने।

- प्राकृतिक वा गैरप्राकृतिक विपद्को जोखिम लाई न्यूनिकरण गर्दै विपद्को प्रभावकारी व्यवस्थापन गरि सर्वसाधारणको जिउ धन सार्वजनिक तथा व्यक्तिगत संपत्ति, प्राकृतिक सम्पदा तथा भैतिक संरचनाको संरक्षण र सम्वर्धन गर्ने ।

१.३ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद्को जोखिममा रहेका समुदायहरू सामाजिक, आर्थिक तथा साङ्गठनिक रूपमा कमजोर हुन्छन् । खाद्य असुरक्षा, शौचालय, स्वास्थ्य तथा सरसफाइका सुविधाहरूको सिमितता, प्राकृतिक विपद्का कारण सुरक्षित बासस्थानको सही पहिचान तथा उपयुक्त व्यवस्थापन गर्न नसक्नु आदि विपद् प्रभावित समुदायहरूले सामना गर्ने मुख्य समस्याहरू हुन् । परिणाम स्वरूप प्राकृतिक तथा मानवजन्य विपद्हरू संग समुदायको सामना गर्ने क्षमता निकै कमजोर छ । यस्ता समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्न समुदायलाई सशक्तीकरण गर्ने र प्रभावकारी समन्वयको संयन्त्र बनाउनुअत्यन्त जरुरी छ । डडेल्धुरा जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा काम गर्ने विभिन्न सरोकारवालाहरू बीच समन्वय गर्ने महत्वपूर्ण साधनको रूपमा यो योजना रहनेछ ।

विपद्को अवस्थामा प्रभावकारी मानवीय सहयोगका लागि तथा सम्भावित विपद्को जोखिम कम गर्न तथा विपद्को अवस्थामा आइपर्ने समस्याहरूलाई समाधान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक पर्दछ । विशेष गरी मानवीय सहयोगको प्रत्याभूति गराउन विपद् जोखिम न्युनीकरणमा समुदायलाई सहयोग गर्न, प्रतिकार्यमा समान पहुच पुरयाउन, सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा कायम राख्न, खानेपानी तथा सरसफाई एवं स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न यस योजनाले मार्ग निर्देश गर्दछ । त्यसका साथै श्रोतको सहि पहिचान तथा परिचालन गर्न जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउन पनि यस योजनाले सहयोग गर्दछ । यसै आवश्यकतालाई महशुस गर्दै यस जिल्लामा विपद्बाट हुने क्षतिलाई कम गर्न तथा विपद् पछिको मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाउन पूर्वतयारी दस्तावेजका रूपमा यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७४ तयार पारिएको हो ।

१.४ योजनाको सीमा

यो योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामूलक प्रकृतिका माध्यमबाट गरिएकोछ । यस प्रक्रियामा जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरू (राजनितीक पार्टिका प्रतिनिधीहरू,सरकारी कार्यालयका प्रतिनिधीहरू,जिल्लामा विपद्जोखिम न्यूनिकरणको क्षेत्रमा कार्यरतराष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैह्रसरकारी संस्थाकाप्रतिनिधीहरू,अन्य स्थानीय सामाजिक संघ संस्थाका प्रतिनिधीहरू, अपा-ता भएका व्यक्तिहरूको संस्थाका प्रतिनिधी) को सहभागिता रहेको थियो । तर योजना तर्जुमा गर्दा देखिएका केही सीमाहरू निम्न अनुसार छन् ।

- तथ्याङ्क संकलनको क्रममा विगतका वर्षहरूमा भएका विपद्का घटनाहरू तथा त्यसबाट भएको क्षतिको सम्पूर्ण यथार्त विवरण प्राप्त गर्न कठिनाई भएकोले डडेल्धुरा जिल्लाका गा.वि.स.हरूको संकटासन्नताको स्तर निर्धारण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा, विपद् जोखिम न्यूनिकरणका गतिविधिहरू निर्धारण गर्दा केही लचकता अपनाइएकोछ ।
- यस योजना अन्तर्गत निर्धारण गरिएका गतिविधिहरूको कार्यान्वयनका लागि बढी मात्रामा बाहिरी श्रोतको भर पर्नु पर्ने अवस्था देखिन्छ । जसले गर्दा बाह्य श्रोत प्राप्त नभएमा योजनाको कार्यान्वयनमा नकारात्मक असर पर्ने सम्भावना देखिन्छ ।
- जिल्लामा उपलब्ध सिमित स्रोत र साधनबाट विभिन्न प्रकोपहरूबाट हुने क्षतिन्यून गर्न तथा विपद्बाट प्रभावित परिवारहरूको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न चुनौती रहेकोछ ।

१.५ योजना निर्माण प्रक्रिया विधि

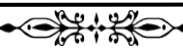
विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई अद्यावधिक गर्दा अपनाइएका केही प्रक्रियाहरू निम्नअनुसार छन् ।

- जिल्ला स्थित सबै सरोकारवालाको सहभागिता गराइएकोछ ।
- विगत ५ वर्षमा घटेका विपद्का घटनाहरूको प्रभावको विश्लेषण र सबैभन्दा खराब परिस्थितिलाई आधारको रूपमा छनोट गरिएकोछ ।
- जिल्लामा कार्यरत क्रियाशिल निकायको क्षेत्रगत रूपमा क्षमता विश्लेषण तथा समुदायको आवश्यकताको आधारमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना निर्धारण गरिएकोछ ।
- तर्जुमा भएको योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि जिम्मेवारी बाँडफाँड गरिएकोछ ।
- विभिन्न चरणमा गोष्ठी, बैठक, सामुहिक छलफलको आयोजना गरी योजनालाई अन्तिम रूप दिइएको छ ।

१.६ योजना कार्यान्वयन रणनीतिहरू

- योजनालाई जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति तथा जि.वि.स. परिषद्बाट अनुमोदन गरेर वैधानिकता प्राप्त गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आपत्कालिन प्रतिकार्यको लागि गरिने पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रममा क्षेत्रगतरूपमा रहेका दक्षता, ज्ञान, सीप, विधिको प्रयोगका लागि समन्वयमा जोड दिइनेछ ।
- विभिन्न कार्यदलका सदस्य तथा स्वयंसेवकहरूको तालिम का माध्यम बाट गरिएको क्षमता तथा दक्षताको आपत्कालिन प्रतिकार्यका लागि विपद् जोखिम न्यूनिकरणको क्षेत्रमा प्रयोग गरिनेछ । साथै आवश्यकता अनुशार पुर्नरताजगी तालिम को समेत व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- स्थानीय ज्ञान, सीप, विधि, प्रविधि र श्रोत तथा साधनको अधिकतम उपयोग गरी यस योजनालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- आपत्कालिन अवस्थामा प्रतिकार्यका गतिविधिहरूमा एकरूपता ल्याइ दोहोरोपन नहुने गरी उपलब्ध श्रोत तथा साधनको सदुपयोग गरेर समन्वयात्मक तथा पारदर्शी तरिकाले समयमा नै विपद्मा परेका परिवारहरूलाई एकद्वार प्रणाली मार्फत मानवीय सहयोगउपलब्ध गराइनेछ ।
- योजना तयार भई कार्यान्वयनमा आएपछि जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिबाट कार्यान्वयनको प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्यांकनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- योजनाको कार्यान्वयन भए नभएको जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिबाट नियमित अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गरिनेछ ।
- जिल्लाको कुनै पनि क्षेत्रमा उत्पन्न विपदले संकटासन्नता, क्षमता र जोखिममा पारेको परिवर्तनलाई सम्बोधन गर्न प्रत्येक वर्ष योजनाको पुनरावलोकन तथा समिक्षा गरी अध्यावधिक गरिनेछ ।
- क्षेत्रगत रूपमा तालीमप्राप्त दक्ष जनशक्तिको पहिचान गरी प्रत्येक क्लस्टरले मानवीय, भौतिक श्रोत साधनहरूको रेकर्ड अध्यावधिक गरीनेछ ।

खण्ड २ प्रकोप, संकटासन्नता, क्षमता तथा जोखिम विश्लेषण

२.१ प्रकोपको पहिचान तथा स्तरीकरण

डडेल्धुरा जिल्लामा देखा परिरहने प्रकोपहरूमा पहिरो, बाढी, हुरी बतास, असिना, आगलागी, महामारी, खडेरी, चट्याङ्ग, सडक दुर्घटनाहरू प्रमुख प्रकोपहरू हुन । यस्ता प्रकोपहरूले गरेको मानवीय र भौतिक क्षतिको विगत लाई हेर्दा पहिरोबाट बाढी मानवीय क्षति र बाढीबाट भौतिक र जीविकोपार्जनका श्रोतको अत्यधिक क्षति भएको देखिन्छ । हाम्रा अव्यवस्थित विकास निर्माण कार्यले ल्याउन सक्ने विपद्लाई पहिलेनै आँकलन गर्न नसक्नुले पनि क्षतिको मात्रालाई बढाईरहेको छ । प्राकृतिक श्रोतको अत्यधिक शोषण तथा संरक्षण हुन नसक्दा तथा जलवायुमा आएको परिवर्तनले गर्दा खडेरी पनि एउटा मुख्य प्रकोपको रूपमा रहेको अनुभव जिल्ला सँग छ । असिनाबाट हरेक वर्ष अन्नवालीको नास हुने गरेको छ भने चट्याङ्गका कारण घाइते तथा जीवन गुमाउनेहरूको संख्या पनि पछिल्ला एक दुई वर्षमा बढ्न थालेको छ । प्रकोपलाई Pairwise Ranking Approach को आधारमा गरिएको स्तरीकरणलाई निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

प्रकोप स्तरीकरण मेट्रिक्स

प्रकोप	पहिरो	बाढी	असिना	आगलागी	महामारी	खडेरी	चट्याङ्ग	भूकम्प*	अङ्कभार
पहिरो		पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	७
बाढी			बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	६
असिना				असिना	असिना	असिना	असिना	असिना	५
आगलागी					आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	४
महामारी						महामारी	महामारी	महामारी	३
खडेरी							खडेरी	खडेरी	२
चट्याङ्ग								चट्याङ्ग	१
भूकम्प*									०
स्तर	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	चैथो	पाँचौं	छैठौं	सातौं	आठौं	

*भूकम्पले अहिले सम्म त्यस्तो ठूलो विनास नगरेको भएता पनि डडेल्धुरा जिल्ला दुई वटा फल्टहरू भएको क्षेत्रमा पर्ने भएको कारण यो जिल्ला भूकम्पीय दृष्टिकोषणले पनि अति जोखिममा रहेको छ ।

२.२ संकटासन्नता विश्लेषण

१८ वटा गा.वि.स. र दुई नगरपालिकाको संकटासन्नता स्तरीकरण तालिका निम्नानुसार छ । विगतवर्षमा घटेका घटनाहरू, त्यसबाट भएको मानवीय तथा भौतिक क्षति तथा प्रकोपको सम्भाव्यता र सम्भावित जोखिममा रहेको जनसंख्यालाई स्तरीकरणको आधार मानिएको छ ।

गा.वि.स. / न.पा.	सम्भावित प्रकोपको प्रकार (निम्न १, मध्यम २ र उच्च ३)										संकटासन्नताको १ स्तर (निम्न, मध्यम, उच्च)
	बाढी	पहिरो	महामारी	भूकम्प	आगलागी	खडेरी	असिना	चट्याङ्ग	जम्मा	अङ्क भार	
अजयमेरु	१	१	२	२	१	२	२	२	१३	१.६२	निम्न
बेलापुर	१	१	३	२	१	२	२	१	१३	१.६२	निम्न
भद्रपुर	१	१	२	२	१	२	२	१	१२	१.५	निम्न
परशुराम न.पा	३	३	२	३	२	२	२	२	१९	२.३७	उच्च
आलिताल	२	३	२	३	२	२	२	१	१७	२.१३	उच्च
समैजी	१	१	२	२	२	२	२	१	१३	१.६२	निम्न
गाँखेत	१	३	२	२	२	२	२	१	१५	१.८८	मध्यम
गणेशपुर	१	२	२	२	१	३	२	१	१४	१.७५	मध्यम
चिपुर	१	२	२	२	१	३	२	१	१४	१.७५	मध्यम

गा.वि.स. / न.पा.	सम्भावित प्रकोपको प्रकार (निम्न १, मध्यम २ र उच्च ३)										संकटासन्नताको स्तर (निम्न, मध्यम, उच्च)
	बाढी	पहिरो	महामारी	भुकम्प	आगलागी	खडेरी	असिना	चट्याङ्ग	जम्मा	अङ्क भार	
बगरकोट	१	२	२	२	२	२	३	१	१५	१.८८	मध्यम
भागेश्वर	१	२	२	२	१	२	३	१	१४	१.७५	निम्न
रूपाल	१	२	२	२	२	२	३	१	१५	१.८८	मध्यम
कोटेली	१	२	२	२	२	२	२	१	१४	१.७५	मध्यम
देवल	१	२	२	२	२	३	२	१	१५	१.८८	मध्यम
असिग्राम	१	२	२	२	३	२	२	१	१५	१.८८	मध्यम
नवदुर्गा	१	३	२	२	२	२	२	१	१५	१.८८	मध्यम
माष्टामाण्डौ	१	३	२	२	१	२	२	१	१४	१.७५	निम्न
कैलपालमाण्डौ	१	२	२	२	२	२	२	१	१४	१.७५	मध्यम
मणिलेक	१	२	२	२	१	२	२	१	१३	१.६२	निम्न
अमरगढी न.पा.	१	२	१	३	२	१	२	२	१४	१.७५	मध्यम

२.३ क्षमता विश्लेषण

डडेल्धुरा जिल्लामा जोखिमको तह र मात्रा बढी देखिएको भएता पनि विगत वर्षहरूमा भएका प्रयासहरूको कारण समुदाय र जिल्लाको क्षमतामा उल्लेख्य वृद्धि भएको अनुभव गरिएको छ । श्रोत साधनको भण्डारण तथा पूर्वतयारीमा भए गरेका प्रयास तथा विपद् व्यवस्थापनमा क्षमता अभिवृद्धि गरेका कारण सरोकारवालाहरू लगायत स्थानीय समुदायहरूको विपद् संग सामना गर्ने क्षमताको विकास भएको छ । विपद्को समयमा मानव जीवनको बचाउका लागि चाहिने आशयक ज्ञान तथा सीप समुदायका स्वयंसेवकहरूलाई दिइनुका साथै अत्यावश्यक उपकरण, औजार, सामग्रीहरू सबै भन्दा बढी जोखिम भएका क्षेत्रहरूमा तयारी अवस्थामा राखिएको छ । डडेल्धुरा जिल्लाका परशुराम नगरपालिका, आलीताल, नवदुर्गा, माष्टामाण्डौ, भागेश्वर, रूपाल, बगरकोट, देवलदिव्यपुर, कोटेली र गाङ्खेतमा स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना रहेका छन् भने नवदुर्गा मष्टामाण्डौ, कैलपालमाण्डौ मणिलेक,समैजी असिग्राममा स्थानीय अनुकुलन कार्ययोजना रहेका छन् । जिल्लाको खानेपानी तथा सरसफाईको मास्टर प्लान तथा स्वास्थ्य क्षेत्रको आपतकालीन योजना पनि महत्वपूर्ण क्षमताका रूपमा रहेका छन् । यस्तो क्षमता हुदाहुदै पनि ठूलो स्केलका विपद्हरूको पूर्वतयारीको सन्दर्भमा केही अभाव हुन सक्ने र त्यो अभाव पूर्तिको लागि प्रयास हुनु जरुरी देखिएको छ । डडेल्धुरा जिल्लाको स्थानीय देखी जिल्ला तह सम्म भएका क्षमता तथा अभावलाई तलको तालिकामा देखाउने प्रयास गरिएको छ ।

विषयगत क्षेत्र	विवरण	स्थान	अभाव
सूचना, संचार तथा समन्वय	एक वटा जिल्ला आपतकालिन संचालन केन्द्र (DEOC) तथा आवश्यक सामग्रीहरू भएको	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	DEOC स्थापनाका लागि सामग्रीहरू जिल्लामा आईपुगे पनि SOP नभएका कारण DEOC संचालन हुन नसकेको ।
	क्षतिको विवरण संकलन तथा सुरक्षा व्यवस्थापनका लागि संचारका साधन सहित प्रहरी चौकीहरू भएको	विभिन्न गा.वि.स.हरू	
	आपतकालिन अवस्थामा क्षति तथा आवश्यकता पहिचान र राहात वितरणका लागि २६ वटा रेडक्रस उपशाखाहरू, एक वटा सामुदायीक विपद् व्यवस्थापन समितीहरूको सञ्जाल तथा २३ वटा समितिहरू भएको । जिल्ला विपद् प्रतिकार्य समुह र जिल्लामा विद्यमान	जिल्लाका १८ गा.वि.स.हरू, अमरगढी र परशुराम नगरपालिका	

विषयगत क्षेत्र	विवरण	स्थान	अभाव
	विपद व्यवस्थापन स्रोत व्यक्तिहरु रहेको तीन वटा एफ एम स्टेसनहरु	जिल्ला सदरमुकाम	संचारकर्मीहरु माभ्र विपद्को रिपोर्ट गर्ने रिपोर्टसहरु नभएको र विपद् सम्बन्धि तालिमहरु प्रयाप्त नभएको
	स्थानीय पत्रपत्रिकाहरु	जिल्ला सदरमुकाम र जोगबुढा गा.वि.स.	
	रंगुन र पुन्तुरा नदी क्षेत्र तथा महाकालीको तल्लो क्षेत्रमा पूर्वसूचना प्रणाली संचार साधन तथा साईरनको व्यवस्था र थप पुर्व सूचना प्रणालीलाइ प्रभावकारी बनाउनका लागि थप अध्ययन जारी रहेको	परशुराम न.पा. र आलीताल गा.वि.स.	अन्य गा.वि.स. तथा नगरपालिका क्षेत्र भित्र नभएको
	टेलिफोन लाइनहरु, मोबाइलहरु भएको	जिल्ला भरी	आपतकालिन अवस्थामा टेलिफोन लाइनहरु, मोबाइलहरुले काम नगर्दा बैकल्पिक साधन तथा उपकरण नभएको
	पूर्व सूचना प्रणाली को स्थापना भएको परशुराम नगरपालिका को पर्शुराम क्षेत्र मा बल्लर ईस्टलेसन , जस्को माध्यमद्वारा जिल्ला आपलकालीत केन्द्र र जलतथा मैसम पुर्व अनुमान शाखा मा २४ घण्टा नदि को पानी को सतह को जानकारी लिन सकिने ।	परशुराम नगरपालिका परशुराम क्षेत्र	जनशक्ती को अभाव का साथै डिजिटल प्रविधि जडानमा केहि समस्या
खोज तथा उद्धार	खोज तथा उद्धारका लागि तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरु (४५० जना) साथै जिल्ला प्रहरी कार्यालय अन्तरगत ईन्सपेक्टर को कमाण्डमा २५ जना को टोली साथै ईलाका प्रहरी बाट १५ जना साथै शशत्रु प्रहरी बाट २५ जना र नेपाली सेना बाट आवश्यकता अनुशार	सुरक्षा निकायहरु, ने.रे.सो. तथा परशुराम न.पा, आलिताल, नवदुर्गा र मष्टामाण्डौँ गा.वि.स.का विभिन्न समुदायहरु	खोज उद्धारकार्यमा समुदाय र सुरक्षा निकाय बिच प्रायजसो समन्वय हुन नसकेको ।
	प्राथमिक उपचारमा तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरु (५०० जना)	ने.रे.सो. तथा परशुराम न.पा, आलिताल, नवदुर्गा र मष्टामाण्डौँ गा.वि.स.का विभिन्न समुदायहरु	
	प्राथमिक उपचारका सामग्रीहरु	ने.रे.सो. तथा परशुराम न.पा, आलिताल, नवदुर्गा भागेश्वर, रूपाल, बगरकोट, देवलदिव्यपुर र मष्टामाण्डौँ गा.वि.स.का विभिन्न समुदायहरु	खर्च भएर गएका सामग्रीहरुको परिपुर्ति गर्न समुदायहरुसँग छुट्टै कोषको व्यवस्था नहुनु ।
	खोज तथा उद्धार सामग्री	जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र, सुरक्षा निकायहरु, ने.रे.सो. तथा	खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरुको व्यवस्थापन योजना (Mmanagement plan) तथा

विषयगत क्षेत्र	विवरण	स्थान	अभाव
		परशुराम न.पा., आलिताल, नवदुर्गा भागेश्वर, रूपाल, बगरकोट, देवलदिव्यपुर र मष्टामाण्डौ गा.वि.स.का विभिन्न समुदायहरु	परिचालनका लागि जिल्लामा मार्ग दर्शन (Guideline) नभएको
	एमबुलेन्सहरु (छ वटा) मध्ये सदरमुकाम मा १ विग्री चालु हालतमा नरहेको र जोगबुढा मा पनि १ विग्री चालु अवस्था मा नरहेको ।	ने.रे.सा.का दुइवटा (जिल्ला शाखा, जोगबुढा उपशाखा र नवदुर्गा उपशाखा) र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका तीन वटा (जिल्ला सदरमुकाममा दुई वटा र प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र जोगबुढामा एक वटा)	आपतकालीन अवस्थामा निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गर्न कोषको व्यवस्था नभएको
	जिल्लामा विपद प्रतिकार्य समुह र विद्यमान विपद जोखिम व्यवस्थापन सम्वन्धी दक्ष जनशक्ति रहेको	जिल्ला भरि विभिन्न सरकारी निकाय, ने.रे.सो र अन्य गैह्रसरकारी संस्थामा एक एक जना फोकल पर्सन रहेका	विभिन्न निकाय संग समन्वय गरि थप जन शक्ति विकास गर्नु पर्ने
आपतकालीन	नियमित कार्यक्रम तर्फ खाद्य सामग्री भण्डारणका लागि दुई वटा Rub Hall भएको	जिल्ला विकास समिति र जिल्ला शिक्षा कार्यालय	आपतकालीन अवस्थामा खाद्य सामग्री भण्डारणका लागि भण्डारण गृह नभएको
आवास	गैर खाद्य तथा खाद्य सामग्री भण्डारणको लागि २ कोठे पक्की आपतकालिन भण्डारण गृह	परशुराम न.पा.को जोगबुढा उपशाखा मा रहेको	जिल्लाका अन्य गा.वि.स मा आवश्यक रहेको
तथा गैह्र खाद्य सामग्री	जिल्ला सदरमुकाममा एक वटा सामग्री भण्डारण गृह (Warehouse) रहेको	अमरगढी न पा को रेडक्रस परिसरमा	
	जिल्लामा २,००,००० रुपैया आपतकालिन कोष स्थापना	जि.वि.स	आपतकालिन कोषलाइ थप बृद्धि गर्नु पर्ने ।
	जिल्लामा २०० परिवारका लागि र जोगबुडामा १५ परिवारका लागि गैह्र खाद्य राहात सामग्री भण्डारण	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी (जिल्ला शाखा र जोगबुडा उपशाखा)	ठूलो खालको विपद्को अवस्थामा प्रभावित परिवारको आवश्यकता अनुसार सामग्रीको अभाव
	आपतकालिन सहायताका लागि केहि सामग्रीहरु UNFPA को सहयोगमा प्राप्त भई नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले आलिताल उपशाखा र जोगबुढा उपशाखामा भण्डारण गरिएको	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी (जिल्ला शाखा	
	प्राय सबै सुरक्षित स्थानमा रहेका बिद्यालयहरु आपतकालिन आश्रयस्थलका रुपमा प्रयोग गर्न सकिने		आपतकालिन आवासका लागि टेन्टहरुको व्यवस्था नभएको
	आपतकालिन राहात कोषको व्यवस्था	ने.रे.सो. जिल्ला शाखा तथा सबै उपशाखाहरु र परशुराम नगरपालिका र आलिताल, नवदुर्गा, मष्टामाण्डौ, रूपाल भागेश्वर। बगरकोट देवलदिव्यपुर गा.वि.स.का केही समुदायहरु	
स्वास्थ्य	स्वास्थ्य क्षेत्रको आपतकालिन योजना	जिल्ला स्वास्थ्य तथा	अन्य गा.वि.स.हरुको योजना

विषयगत क्षेत्र	विवरण	स्थान	अभाव
तथा पोषण	तयार भएको र आपतकालिन योजनामा प्रजनन स्वास्थ्यको न्यूनतम सेवा कार्यक्रम –(Minimum Initial Service Package-MISP) तथा किशोर किशोरी प्रजनन स्वास्थ्य (Adolescent Sexual reproductive Health-ASRH) समेत समावेश भएको ।	पोषणक्षेत्र योजना, र गा.वि.स. स्तरमा , मणिलेक, शिर्ष र मष्टामाण्डौमा समेत योजना बनेको ।	पनि आवश्यक भएको तर हाल तयार नभएको
	आपतकालिन अवस्थाका लागि औषधी तयारी अवस्थामा राखिएको	उपक्षेत्रीय अस्पताल, जोगबुढा अस्पताल र स्वास्थ्य चौकी तथा उपस्वास्थ्य चौकीहरु	
	उप क्षेत्रीय अस्पताल.१, जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र १, स्वास्थ्य चौकीहरु २४, नगरस्वास्थ्य क्लिनिक १ आयुर्वेद केन्द्रहरु भएको, औषधी पसल १	जिल्ला सदरमुकाम नगरपालिका तथा गा.वि.स.हरु	
	ने.रे.सो जिल्ला शाखा, जोगबुढा उपशाखा, उपक्षेत्रीय अस्पताल र चिरञ्जीविमा एम्बुलेन्स रहेका	ने.रे.सो.जिल्लाशाखामा १ जोगबुढाउपशाखामा १ उपक्षेत्रीयअस्पतालमा २ चिरञ्जीविमा १	
	RRT तथा QRT गठन भएको	जिल्ला सदरमुकाम तथा इलाकाहरु	गा.वि.स. स्तरीय QRTआवश्यक छ तर गठन नभएको
	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको सञ्जाल भएको	सबै गा.वि.स.हरु र नगरपालिका	विपद् प्रतिकार्यमा परिचालन गर्न तालिमको आवश्यकता
	आपतकालिन कोषको व्यवस्था भएको	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	रक्त संचालन सेवा संचालनमा रहेको	ने.रे.सो जिल्ला शाखा ।	मोवाइल ब्लड डोनेसन क्याप गर्न साधनको अभाव
खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता क्षेत्र	जिल्लाको District Sanitation Strategic Plan भएको	जिल्लामा	
	सबै गा.वि.स.हरुमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता समन्वय समितिको गठन भएको	गा.वि.स.हरु	V-WSH-CC त्यति सकृय नभएको
	QRT गठन भएको	जिल्लामा	तालिमको अभाव
	खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताका लागि सामग्रीहरुको भण्डारण	जिल्लामा	थप भण्डारणको आवश्यकता रहेको
खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन	आपतकालीन अवस्थाका लागि आवश्यक खाद्य सामग्रीहरु स्थानीय बजारमा उपलब्ध हुन सक्ने	जिल्लामा	
	जीविकोपार्जनका विभिन्न गतिविधिहरु नियमित रुपमा सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरु मार्फत संचालन हुन सक्ने क्षमता भएको	जिल्ला तथा गा.वि.स. स्तरमा	आवश्यकता अनुसार दिगो रुपमा संचालनमा नरहेको
आपतकालीन शिक्षा	सबै समुदायमा विद्यालय र सबै इलाकाहरुमा श्रोत केन्द्र भएकोले श्रोत व्यक्ति तथा शिक्षकहरुलाई आपतकालिन	गा.वि.स.हरु तथा नगरपालिका	श्रोत व्यक्ति तथा शिक्षकहरुलाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि तालिमको

विषयगत क्षेत्र	विवरण	स्थान	अभाव
	अवस्थामा परिचालन गर्न सकिने		आवश्यकता
	शिक्षकहरूद्वारा आपतकालिन शिक्षाका लागि तालिम प्रदान गरी संचालन गर्न सकिने	गा.वि.स.हरु तथा नगरपालिका	
	परशुराम नगरपालिका आलिताल, नवदुर्गा र मष्टामाण्डौं रुपाल भागेश्वर, गा.वि.स.का केही विद्यालयहरुमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कक्षा संचालनमा रहेको	परशुराम नगरपालिका आलिताल, नवदुर्गा रुपाल भागेश्वर र मष्टामाण्डौं गा.वि.स.हरु	अन्य गा.वि.स.हरु र नगरपालिकाका विद्यालयहरुमा समेत विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कक्षा संचालनमा ल्याउनुपर्ने
	परशुराम नगरपालिका, आलिताल, नवदुर्गा र मष्टामाण्डौं भागेश्वर रुपाल बगरकोट र देवलदिव्यपुर गा.वि.स.का केही विद्यालयहरुमा विपद् व्यवस्थापनका लागि कार्ययोजना बनाउन छलफल चलाईरहेको ।	परशुराम नगरपालिका, आलिताल, नवदुर्गा भागेश्वर रुपाल बगरकोट देवलदिव्यपुर र मष्टामाण्डौं गा.वि.स.हरु	अन्य गा.वि.स.हरु र नगरपालिकाका विद्यालयहरुमा समेत विपद् व्यवस्थापनका लागि कार्ययोजना बनाउन पहल गर्नुपर्ने
पुनर्स्थापन, पुनर्निर्माण तथा प्रबन्धगत (Logistics)व्यवस्थापन	आपतकालीन अवस्थामा प्रभावित परिवारहरुलाई मानवीय सहयोग गर्न जिल्ला विकास समिति तथा अमरगढी नगरपालिका र परशुराम न.पा तथा गा.वि.स.हरुमा कोषको व्यवस्था भएको	जिल्ला तथा गा.वि.स.हरु	जि.वि.स र गाउपरिषदबाट आपतकालीन अवस्थामा कोष परिचालनका लागि थप कोषको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
	आपतकालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने यातायातका साधनहरु विभिन्न कार्यालयहरुमा रहेको	जिल्लामा	आपतकालीन अवस्थामा राहात सामग्री ढुवानीको लागि साधन आवश्यक भएपनि हाल कुनै निकायमा नभएको र ठुला सवारी साधन आवश्यक रहेको ।
	जिल्लामा आपतकालिन अवस्थाको लागि हेभि इक्यूपमेन्टहरु विभिन्न निर्माण व्यवसायी संग रहेको जसमा ५ स्क्याभेटर र ९ वटा भ्याकुलोडर	जिल्लामा	
	स्थानीय उग्रतारा यातायात तथा डडेल्धुरा सार्वजनिक यातायात संग भएका यातायातका साधनहरु प्रयोग गर्न सकिने अवस्था भएको	जिल्लामा	अन्य यातायात व्यवसायी संग समन्वय गरि जिल्लामा आपतकालीन अवस्थामा परिचालन गर्ने व्यवस्था सिर्जना गर्ने ।
	विपद् प्रतिकार्यका लागि खटिने स्वयंसेवकहरुका लागि आवश्यक पर्ने केही प्रबन्धगत सामग्रीहरु भएको	जिल्लामा	पर्याप्त मात्रामा साधन श्रोतको अभाव रहेको
संरक्षण (Protection)	पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामग्रीहरु, शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु संग समन्वय गरी पोषण खाजा आदि आवश्यक सामग्री व्यवस्थापन तथा भण्डारण भएको	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	
	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको खोज तथा उद्धारको लागि तालीम संचालन गर्न आवश्यक पर्ने मानवीय तथा आर्थिक	NNSWA	

विषयगत क्षेत्र	विवरण	स्थान	अभाव
	श्रोतका साथै सहयोग सामग्रीको व्यवस्था भएको		
	यौन तथा लैंगिकतामा आधारित हिंसा (Sexual Gender Bated Violence-SGBV) बाट प्रभावित हुन सक्ने व्यक्तिहरुलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा तालिम प्राप्त व्यक्ति जिल्लामा दुई जना रहेको तथा अल्पकालिन आवास गृह समेत संचालनमा रहेको र आवश्यकपरेमा परामर्शकर्ता उपलब्ध गराउन सकिने ।	महिला मानव अधिकार रक्षक सञ्जाल र महिला तथा बालबालिका कार्यालय	मनोसामाजिक परामर्श सेवा तालिम प्राप्त व्यक्ति थप संख्यामा बढाउनु पर्ने ।
	जिल्ला लैंगिकतामा आधारित रणनीतिक योजना तयार भएको र सो मा समेत आपतकालिन अवस्थामा यौन तथा लैंगिकतामा आधारित हिंसाको लागि योजना तथा कार्यक्रम समावेश भएको	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	
	आपतकालिन अवस्थामा संरक्षण (Protection in Emergency) सम्बन्धि महिला तथा बालबालिका कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, जि.वि.स. तथा जिल्ला प्रशासनका कर्मचारीहरुलाई तीन दिने तालिम प्रदान गरिएको (April 2016) तथा स्वास्थ्य क्षेत्र बाट सम्बोधन गर्न जिल्लामा लैंगिकतामा आधारित हिंसा सम्बन्धि स्वास्थ्य कर्महरुलाई तालिम समेत दिएको ।	बालबालिका र UNFA र जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	

- स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना, डडेल्धुरा जिल्ला का निम्न अनुसार का गा बि स हरु मा निर्माण सम्पन्न भएका छन् ।
- परशुराम न.पा, आलिताल, गणेशपुर, बगरकोट, कोटेलि, देवलदिव्यपुर, रुपाल भागेश्वर, असिग्राम, माष्टामाण्डौ, नवदुर्गा, गाडखेत,कैलपालमाण्डौ गरि १३ वटा गा बि स मा निर्माण भईसकेको ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन विषयमा प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम सहजकर्ता प्रत्येक क्लस्टर मा १ - १ जना रहेको ।
- जलवायू अनुकुलन, कृषि बैकल्पिक जिविकोपार्जन प्राकृतिक श्रोत व्यवस्थापन तथा विपद् व्यवस्थापन परियोजना संचालन भई कार्य प्रारम्भ गरेको ।
- खाद्य सुरक्षा का लागि १८ बटै गा बि स र परशुराम न.पा मा ग्लोबल फन्ड बाट कृषि मन्त्रालय अन्तरगतका जिल्ला स्थित कार्यालय, पहल र किसान परियोजना बाट कार्य प्रारम्भ भएको ।
- जिल्ला विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना जिल्ला स्तरमा अध्यावधिक भई जि बि स बाट पारित भई कार्यान्वयन को चरण मा रहेको ।
- जिल्ला का सम्पूर्ण गा बि स मा खुला दिशा मुक्त क्षेत्र घोषणा भएको ।
- अमरगढि न पा मा १ वारुण यन्त्र चालु अबस्था मा रहेको हुनाले आगलागी बाट पुग्ने क्षति न्यूनिकरण गर्ने ।

२.४ जोखिम विश्लेषण

डडेल्धुरा जिल्लामा विपद् जोखिमलाई हेर्दा गा.वि.स. तथा नगरपालिकाको संकटासन्नतालाई स्तरीकरण गरेर हेरिएको छ । डडेल्धुरा जिल्लाका परशुराम न.पा र आलीताल गा.वि.स उच्च जोखिममा रहेका छन् भने अमरगढी नगरपालिका लगायत १० गा.वि.स.हरु मध्यम जोखिममा र सात गा.वि.स.हरु निम्न जोखिममा रहेका छन् । विगतमा घटेका घटनाहरु, त्यसबाट भएको मानवीय तथा भौतिक क्षति तथा जोखिममा रहेको जनसंख्यालाई स्तरीकरणको आधार मानिएको छ । जोखिमको विश्लेषणकालागि दुई वटा विधिहरुको प्रयोग गरिएको छ र दुईवटै आधारहरुलाई केलाएर समग्र रूपमा विपद् जोखिमको लेखाजोखा र विश्लेषण गरिएको छ । परशुराम नगरपालिका, आलीताल, नवदुर्गा र मष्ठाभाडौँ गा.वि.स.को जोखिम नक्साङ्कनलाई विस्तृत रूपमा केलाउन सकिन्छ, जुन स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना निर्माण गर्ने आधारको रूपमा प्रयोग गरिएको थियो ।

डडेल्धुरा जिल्लाका प्रभावित गा.वि.स.हरुलाई आधार मान्दा विगतका ५ वर्षमा विपद्बाट भएको जनधनको क्षति, बालिनाली तथा घरसम्पत्ति तथा भौतिक संरचनाको विनास, पशु चौपायाको क्षति, विपद्बाट प्रभावित क्षेत्र तथा जनसंख्या, उपलब्ध श्रोतसाधन र क्षमताको विश्लेषण गर्ने उद्देश्यले जिल्लाका १८ गा.वि.स. तथा २ नगरपालिका मध्ये विपद्को उच्च जोखिममा रहेका पाँच गा.वि.स.मा र सो भन्दा पहिले १२ गा.वि.स. र १ नगरपालिकामा सहभागितामूलक क्षमता तथा सडकटाभिमुखता विश्लेषण (VCA) सम्पन्न गरिएको थियो । यसबाट निम्नानुसारको परिस्थितिसृजना हुने अनुमान गरिएकोछ,

- विभिन्न प्रकोपहरुका कारण जिल्लाको कूल जनसंख्याको २५ प्रतिशत जनसंख्या प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुनु सक्ने अनुमान गरिएकोछ ।
- विपद्को समयमा सार्वजनीक पुर्वाधारहरुको क्षति हुनाले आवागमन अवरुद्ध भएको अवस्था हुनेछ ।
- सुचना प्रसारण प्रविधिहरु पनि सो समयमा अवरुद्ध हुनेछन् । सुचना संकलनमा कठिनाई हुनेछ, जसले गर्दा प्रभावितहरुको प्रारम्भिक विवरण प्राप्त गर्न समेत अफठ्यारो पर्नेछ ।
- राहत उद्धार कार्यमा एक रुपता ल्याउन निकै समस्या हुनेछ । संरक्षण र संकटासन्न बर्गहरुको सेवा तथा श्रोतमाथि पहुँच नभएको अवस्था हुनेछ ।
- स्वास्थ्यकर्मी र स्वयंसेवक परिचालन गर्न समस्या हुनेछ र स्थानीय स्तरमा औषधीहरुको पर्याप्त उपलब्धता नरहने अवस्था हुनेछ ।
- खानेपानीका मुहानहरु दुषित बन्नेछन् वा श्रोतहरु भत्कने वा नस्ट हुन सक्नेछन् ।
- घरमा भण्डारण गरेको अन्न तथा खेतबारीको अन्नबालीको विनासकाकारण खाद्यान्नको अभाव रहने र संकट उत्पन्न हुने छ । अर्को बाली लगाउन बिउको पनि उपलब्धता नरहने परिस्थितिको सृजना हुनेछ ।
- स्थानीय सार्वजनीक भवनहरु तथा सेवा प्रदायक निकायहरु प्रभावित हुने छन् । सो समयमा आपराधिक गतिविधिहरु बढ्न सक्नेछन् ।
- पूर्वसूचना प्रणालीको आधुनिक सामाग्रीको उपलब्धता नहुनाले समयमै पुर्व सूचना दिन नसकिने अवस्थाको सृजना हुनेछ ।
- आवश्यक मात्रामा खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीहरुको भण्डारण नहुने हुँदा ती सामाग्रीहरुको चरम अभाव रहनेछ ।
- विभिन्न प्रकोपहरुका कारण ५७९ हेक्टर जमीन, १.५ करोड बराबरको अन्नबाली तथा फलफुलको क्षति तथा ८ हजार जति पशुचौपाया प्रभावित हुन सक्ने पूर्वानुमान गरिएको छ ।
- प्रभावित ३००० परिवारका लागि स्वच्छ पिउने पानी उपलब्ध हुन नसक्ने साथै शौचालय तथा सेफ्टी ट्यांकीहरु फुट्ने हुँदा खानेपानीका श्रोत दुषित भई १०,००० जनामा भाडापखाला तथा हैजा हुन सक्ने
- खाद्य सामग्रीको अभाव हुने हुँदा कुपोषण हुने, विपद्बाट जनधनको क्षति सहन गर्न नसकी मानसिक समस्या देखिने, लैङ्गिक हिंसामा बृद्धि हुन सक्ने, सुत्केरी र प्रसुती सम्बन्धि समस्या हुने, यौन रोग एच्आईभी तथा क्षयरोग जस्ता रोगहरुको संक्रमण फैलिन सक्ने ।
- आपतकालिन आवासको समस्या हुने ।
- सामना गर्ने संयन्त्रमा अवरुध, सबै समुह तथा बर्गको मानवीय प्रतिकार्यमा पहुँच नहुने वा पहुँच अपर्याप्त हुने,
- विद्यालयहरु बन्द हुन सक्ने तथा बालबालिकाको शिक्षामा नकारात्मक प्रभाव पर्ने, विद्यालयमा खानेपानी तथा शौचालयको अपर्याप्तता हुने, विद्यालय आश्रयस्थलको रूपमा प्राय प्रयोग हुने हुँदा पठनपाठनमा बाधा हुने, डुवान वा बाढीका कारण विद्यालय बन्द गर्नु पर्ने अवस्था सृजना हुने ।

यस जिल्लामा पहिचान गरिएका प्रमुख प्रकोपहरुका कारण उत्पन्न हुन सक्ने विपद्का परिस्थितहरुलाई निम्नानुसार अनुमान गरिएकोछ ।

बाढी/पहिरो

डडेल्धुरा जिल्लाका बाढीग्रस्त १ नगरपालिका र १ गा.वि.स.मा सडकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण (VCA) गर्दा बाढीबाट क्षति गर्ने तथ्याङ्क विश्लेषणबाट प्राप्त नतिजा अनुसार ४०० घर पूर्ण रुपमा क्षति, ६०० घरहरूको आंशिक क्षति, २५ जनाको बाढी तथा पहिरोजन्य विपद्बाट मृत्यु र २० जनाको भाडापखालाको महामारीबाट ज्यान गुमाउनुको साथै प्रतिवर्ष एक करोड भन्दा बढी सम्पत्तिको क्षति हुने गरेको छ । उच्च जोखिममा रहेको परशुराम नगरपालिका र आलिताल गाविसमा बाढी आउने मुख्य नदीहरू रङ्गुन, पुन्तुरा, साँदनी, सुनखोला, शिर्षखोला र महाकाली नदी रहेका छन् साथै अन्य साना खहरेहरूले पनि वर्षातको समयमा उत्पात मचाउने गर्दछन् ।

भुकम्प

भूगर्भ विद्वहको भनाईअनुसार डडेल्धुरा जिल्लाले दुई वटा फल्ट क्षेत्रहरू छुने गर्दछ र यो फल्टमा ठूलो भूकम्प नगएको धेरै समय भएको हुँदा नगरपालिका र आसपासका क्षेत्र तथा भित्री मधेस क्षेत्र अति नै जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएकोछ । नगरपालिका क्षेत्र भित्र बनिरहेका घरहरू पनि भवनसंहिता अनुसार नबनाइएको हुँदा नगरपालिकाको सकृयताको आवश्यकता पनि महसुस गरीएको छ । न्यूनतम मापदण्ड पनि नअपनाएर बनाइएका यस्ता संरचनाहरूले भूकम्पीय जोखिम बहन गर्न नसक्ने हुँदा यहाँको भूकम्पीय जोखिम अत्यधिक रहेकोछ ।

यदि डडेल्धुरा जिल्लामा ८.४ रेक्टर स्केलको भूकम्प राती एक बजे गएको खण्डमा निम्न वमोजिमको क्षतिको आंकलन गरिएकोछ । यो क्षतिआंकलन उदयपुरको त्रियुगामा गरिएको भूकम्पीय जोखिम अध्ययन प्रतिवेदनको आधारमा डडेल्धुरा जिल्लामा हुन सक्ने क्षति अनुमान गरिएको हो ।

डडेल्धुराको भित्रिमधेस क्षेत्रमा रङ्गुनको बहाव क्षेत्रमा भूकम्पीय चीरा (Fault Line) रहेको साथै सदरमुकामको क्षेत्र पनि महाभारत भन्दा माथिल्लो भूकम्पीय चिराले छुने हुँदा कूलघर मध्ये कम्तिमा १०% पूर्ण रुपमा क्षति हुने र जनसंख्याको १५% र ५ %कमशः घाइते र मृत्यु हुन सक्ने अनुमान गरिएकोछ ।

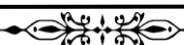
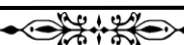
क्र.सं.	गा.वि.स./न.पा.	घरधुरी संख्या	जनसंख्या			क्षति हुन सक्ने घर संख्या	मृत्यु हुन सक्ने संख्या	घाइते हुन सक्ने संख्या	विस्थापित हुन सक्ने जनसंख्या
			महिला	पुरुष	जम्मा				
१	अमरगढी न.पा.	४,२०३	११,३८९	१०,७८२	२२,१७१	४२०	१,१०८	३,३२५	२,२१७
२	परशुराम न.पा.	५,६३४	१८,१६१	१८,११९	३६,२८०	३६६३	१८३४	५,४४१	३,६२८
३	आलिताल	१,८५६	५,७८९	५,७१५	११,५०४	१८५	५७५	१,७२६	१,१५०
	जम्मा	११,६९३	३५,३३९	३४,६१६	६९,९५५	४१६८	३,५१७	१०,४९२	६,९९५

आगलागी

विगतमा घटेको घटनाहरू तथा जिल्ला दैविप्रकोप उद्धार समिति तथा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको तथ्याङ्कको आधारमा वार्षिक औषत ५० परिवारहरू आगलागीबाट पूर्ण प्रभावित हुने हुँदा यस योजनामा सम्बन्धित क्षेत्रहरूको आपतकालिन योजनामा आगलागीलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धार तथा सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न आगलागीलाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुरयाइएको छ । महामारी, खडेरी, चट्याङ्ग तथा हुरी बतास जस्ता प्रकोपहरूबाट पनि धेरै मात्रामा धनजनको क्षति हुने गरेकोछ र ती तथ्याङ्कको आधारमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको निर्माण गरिएको छ ।

खडेरी, असिना, हुरी बतास, चट्याङ :

डडेल्धुरा जिल्लाका १२ गा.वि.स.हरू मणिलेक, कोटेली, बेलापुर, गणेशपुर, कैलपालमाण्डौं, मष्टामाण्डौं, नवदुर्गा, असिग्राम समैजी, अजयमेरु, गाड्खेत, आलिताल र २ वटा नगरपालिका अमरगढी र परशुराममा बहुउद्देश्यीय विकास समाज अनुकूलन परियोजना र माथि उल्लेखित गा.वि.स. र न.पा. ले गरेको अध्ययनबाट ती गा.वि.स. तथा नगरपालिकामा प्रमुख रुपमा खडेरी, असिना, हुरीबतास, र चट्याङ जस्ता प्रयोगहरू पनि देखा परेका हुँदा यस योजनामा सम्बन्धित अंगको आपतकालिन योजनामा खडेरी, असिना, हुरीबतास, चट्याङ लाई पनि समावेश गरिएकोछ ।

खण्ड ३ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ विषयगत क्षेत्र तथा जिम्मेवार निकायहरू

जिल्ला भित्र विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य संग सम्बन्धित मानवीय गतिविधिहरू सञ्चालन गर्नका लागि निम्नानुसारका विषयगत क्षेत्रहरू (Clusters) गठन गरी क्षेत्रगत रूपमा नेतृत्व प्रदान गर्ने निकायहरू (Cluster Leads) का साथै सहयोगी सदस्य निकायहरूको पहिचान गरिएकोछ। क्षेत्रगत रूपमा अगुवाइ गर्ने निकाय/संस्थाहरूको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ। प्रत्येक क्षेत्रका सदस्य निकाय/संस्थाहरूको विवरण अनुसूचि २ मा दिइएकोछ।

क्र.सं.	विषयगत क्षेत्रहरू (Clusters)	क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	जिम्मेवार व्यक्ति (Responsible Person)
१	सूचना, संचार तथा समन्वय	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
२	खोज तथा उद्धार	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
३	आपतकालीन आवास तथा गैह्र खाद्य सामग्री	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति
४	स्वास्थ्य तथा पोषण	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला जनस्वास्थ्य अधिकृत
५	खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्द्धन	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख
६	खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	जिल्ला कृषि विकास अधिकृत
७	आपतकालीन शिक्षा	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिल्ला शिक्षा अधिकारी
८	पुनर्स्थापन, पुनर्निर्माण तथा प्रबन्धगत (Logistics) व्यवस्थापन	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी
९	संरक्षण	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	महिला विकास अधिकृत

३.२ आपतकालीन पूर्वतयारी योजना २०७४

विषयगत क्षेत्र	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिहरू	लक्ष्य	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अबधि
सूचना, संचार तथा समन्वय	समन्वय तथा पूर्वतयारी बैठकको आयोजना गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	जेष्ठ देखि असोज सम्म
	विभिन्न विषयगत क्षेत्र संग सम्बन्धीत सरोकारवालाहरूको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	१ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, क्षेत्रका अन्य सदस्यहरू	आषाढ
	DEOC व्यवस्थित गर्ने	निरन्तर	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	निरन्तर
	गा.वि.स. स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन र पुर्नगठन गर्ने।	निरन्तर	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, जि.वि.स	निरन्तर
	एकिकृत सर्वेक्षण टोली गठन गर्ने	१ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	आषाढ
	सर्वेक्षण टोलीलाई अभिमुखिकरण गर्ने	१ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पहल परियोजना	आषाढ
	सूचना विश्लेषणका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने	निरन्तर	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	निरन्तर
	स्थानीय स्तरमा आपतकालीन कोष अभिवृद्धिका लागि पहल गर्ने	निरन्तर	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	नियमित रूपमा

विषयगत क्षेत्र	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिहरू	लक्ष्य	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अबधि
	पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापना गर्ने	१पटक उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरूमा	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, , मर्सिकोर पहल, अनुकुलन परियोजना	सम्भाव्यता अध्ययन गरि आवश्यकता अनुसार विस्तार गर्ने ।
	प्रभावकारी प्रतिकार्यका लागि सामग्री भण्डारण गर्न समन्वय गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जेष्ठ/आषाढ
	जनचेतनामूलक गतिविधिहरू संचालन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, यस क्षेत्रका सबै सदस्यहरू	नियमित रुपमा
	अनुगमन टोली गठन गरी अभिमुखिकरण गर्ने	१ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	आषाढ
	बहुक्षेत्रीय प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) को लागि आवश्यक पर्ने सबै पूर्वतयारीहरू (स्वयंसेवकहरूको टोली गठन, तालीम संचालन, आवश्यक फारामहरूको तयारी आदि) गर्ने र अन्य विषयगत क्षेत्रलाई समेत गर्न लगाउने	१ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	आषाढ
	समिक्षा बैठकको आयोजना गर्ने	२ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	असोज, फागुन
	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक गर्नका लागि बैठक गर्ने	२ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	चैत्र र वैशाख
खोज तथा उद्धार	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने	३ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समितिको समन्वयमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय	आषाढ देखि भाद्र सम्म
	खोज तथा उद्धारको लागि QRT गठन गर्ने सुरक्षा निकायहरूले आ आफ्नो क्षेत्रमा ।	उच्च जोखिममा रहेका गा.वि.स.हरू र न.पा.मा १ पटक	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, नेपाली सेना, शसस्त्र प्रहरी	जेष्ठ
	खोज तथा उद्धार तालीम संचालन गर्ने	५० जना	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	आषाढ
	प्राथमिक उपचार कार्यदल गठन गर्ने	प्रत्येक गा.वि.स. र न.पा.मा १ पटक	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	आषाढ
	प्राथमिक उपचार तालीम संचालन गर्ने	५० जना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	आषाढ
	खोज तथा उद्धार सामग्री भण्डारण गर्ने	१ पटक	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, शसस्त्र प्रहरी, नेपाली सेना	आषाढ
	सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने	१० ओटा	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, जिल्ला प्रहरी कार्यालय	असार मसान्त सम्म
	पूर्वअभ्यास गर्ने	१ पटक	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	आषाढ, माघ
आपतकालीन आवास तथा गैह्र खाद्य	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने	आवश्यकता अनुसार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	नियमित रुपमा
	सरोकारवालाहरूको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	१ पटक	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, यस क्षेत्रका सदस्यहरू	वैशाख जेष्ठ

विषयगत क्षेत्र	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिहरू	लक्ष्य	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अबधि
सामाग्री	विपद्बाट प्रभावित परिवारका लागि गैह्र खाद्य सामाग्रीको भण्डारण गर्ने	कम्तिमा २०० परिवारका लागि	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पहल परियोजना, मर्सिकोर नेपाल, केयर नेपाल अनुकूलन परियोजना	जेष्ठ दोस्रो हप्ता
	Strategic Location मा गोदाम घरको स्थापना/ निर्माण गरी व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला सदरमुकाममा एक तथा जोखिमयुक्त क्षेत्रका परशुराम नगरपालिका र अन्य गा.वि.स.हरु	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पहल परियोजना, विपद्को क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य INGO हरु	निरन्तर
	UNFPA ने.रे.सो क्षेत्रिय गोदामघर संग समन्वय गरि MISP गाइड लाइन अनुसार RH र Dignity किट को व्यवस्था गर्ने	आवश्यकता अनुसार	UNFPA	
	राहत कोष बृद्धि गर्न अभियान संचालन गर्ने ।	निरन्तर	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, जि.वि.स विषयगत कार्यालय	नियमित रुपमा
	आपतकालीन आवासको लागि आवश्यक स्रोत, साधन तथा सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पहल परियोजना, जलवायु अनुकूलन परियोजना केयर नेपाल, विपद्को क्षेत्रमा काम गर्ने अन्य NGO/INGO हरु	नियमित रुपमा
	स्वयंसेवकहरुको राहत टोली गठन गरी अभिमुखिकरण गर्ने ।	१ पटक	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	बैशाख र जेष्ठ
	जिल्लामा विपद् जोखिम न्युनीकरणका लागि पूर्व सूचना प्रणाली सयन्त्र लाइ प्रभावकारी बनाउने	१ पटक	जिल्ला प्रशासन, जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति पहल परियोजना, MPDS, अनुकूलन परियोजना	जेष्ठ
	जिल्लामा पूर्व सूचना प्रणालीको लेखा जोखा गर्ने ।	१ पटक	पहल परियोजना र अनुकूलन परियोजना	जेष्ठ देखि असार सम्म
	जोखिम युक्त गा.वि.स को आवश्यकता अनुसार आपतकालीन सामग्री सहयोग गर्ने ।	१ पटक	MPDS अनुकूलन परियोजना, ने.रे.सो जिल्ला शाखा, पहल परियोजना, एकीकृत विकास समाज MRED परियोजना	चैत्र देखि जेष्ठ सम्म
जिल्लाका विभिन्न जोखिम युक्त गा.वि.स मा विपद् पूर्वतयारीका जनचेतनामुलक गतिविधि संचालन गर्ने	निरन्तर	विपद् व्यवस्थापनका क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न सरोकारवाला निकायहरु	निरन्तर	
स्वास्थ्य तथा पोषण	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने	३ पटक	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ, आषाढ, श्रावण
	सरोकारवालाहरुको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	१ पटक	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, क्षेत्रका सदस्यहरु	आषाढ
	जिल्ला स्तरमा RRT गठन गरी अभिमुखिकरण गर्ने	१ पटक	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ
	कम्तिमा उच्च जोखिममा रहेका	न.पा. र अन्य	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जेष्ठ

विषयगत क्षेत्र	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिहरू	लक्ष्य	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अबधि
	गा.वि.स.हरुमा समेत RRT/CRRT गठन गरी अभिमुखिकरण र गा.वि.स. स्तरिय आकस्मिक योजना बनाउने गर्ने	जोखिमयुक्त गा.वि.स.हरु		
	RRT/CRRT गठन गरी अभिमुखिकरणमा आपतकालिन योजनामा प्रजनन् स्वास्थ्यको न्युनतम सेवा कार्यक्रम –(Minimum Initial Service Package-MISP)_ तथा किशोर किशोरी प्रजनन स्वास्थ्य (AdolescentSexual reproductive Health-ASRH)समेत समावेश गरि तालिम दिने ।		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	DDRC/RHCC, संरक्षण क्लस्टर सदस्यहरुलाई S/GBV/MISP सम्बन्धि अभिमुखिकरण गरी DPRP मा MISP/SGBV / ASRH समाविष्ट गरी दुरुस्त र प्रकासन गर्ने	१ पटक	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	
	सम्भाव्य प्रकोपको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि आवश्यक पर्ने स्रोत साधनको नक्साङ्कन गरी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा Buffer Stock राख्ने	इलाका स्तरीय स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	नियमित रुपमा
	विभिन्न पशुपन्थी बाट हुन सक्ने महामारी सम्बन्धी जनचेतना तथा रोकथाम सम्बन्धी कार्यक्रम गर्ने	जिल्ला एवं समुदाय स्तरमा	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला पशुसेवा कार्यालय	नियमित रुपमा
	आपतकालीन अवस्थाका लागि आवश्यक औषधी भण्डारण गर्ने	जिल्ला स्तरमा आवश्यकता अनुसार	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय NGO/INGO	नियमित रुपमा
	स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्न आवश्यक पर्ने सुरक्षित स्थानको छनौट तथा सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य क्षेत्रका अन्य सदस्यहरु	आषाढ
	FCHVs परिचालन गरी स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	नियमित रुपमा
	Health cluster बैठकलाई नियमितता दिने	२ पटक	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	असार र मसिर
	किशोर किशोरीहरुको लागि युवा मैत्री प्रजनन स्वास्थ्य सेवा परामर्स तथा सूचनाहरु उपलब्ध गराउने ।	निरन्तर	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय , UNFPA	नियमित रुपमा
	स्वास्थ्य सस्था व्यवस्थापन समितिको S/GVB प्रभावितहरुलाई सेवा प्रदान र प्रतिकार्य योजना बनाउन क्षमता विकास गर्ने		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय , UNFPA	२०७४
	उपक्षेत्रीय अस्पताल र जिल्ला स्वास्थ्यको आपतकालीन योजना निर्माण/अध्यावधिक गर्ने	१ पटक	जिल्ला स्वास्थ्य उपक्षेत्रीय अस्पताल	जेष्ठ
	समुदाय स्तरीय विपद प्रतिकार्य टोली गठन गरि अभिमुखीकरण गर्ने	१ पटक	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	

विषयगत क्षेत्र	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिहरू	लक्ष्य	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अबधि
खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रबर्द्धन	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने	३ पटक	D-WASH-CC	जेष्ठ देखि भाद्र सम्म
	सरोकारवालाहरूको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	१ पटक	D-WASH-CC	जेष्ठ
	जोखिमपूर्ण क्षेत्रको पहिचान तथा क्षमताको विश्लेषण गर्ने	१ पटक	WASH Cluster Members	आषाढ
	खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रबर्द्धनका सामग्री तथा स्रोतको व्यवस्था गर्ने	१ पटक	WASH Cluster Members	आषाढ
	जिल्ला स्तरमा QRT गठन गरी अभिमुखिकरण गर्ने	१ पटक	D-WASH-CC	जेष्ठ
	कम्तिमा उच्च जोखिममा रहेका गा.वि.स.हरूमा समेत QRT गठन गरी अभिमुखिकरण गर्ने	४ ओटा	V-WASH-CC	आषाढ
	खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रबर्द्धन सम्बन्धी जनचेतनामुलक गतिविधिहरू संचालन गर्ने	३ पटक	WASH Cluster Members	जेष्ठ देखि भाद्र सम्म
	उच्च जोखिममा रहेका गा.वि.स.हरूमा स्वयंसेवकहरूको टोली गठन गरी खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रबर्द्धन सम्बन्धी तालीम संचालन गर्ने	१ पटक	V-WASH-CC, DSSWO, NRCS	आषाढ
V-WASH-CC लाई सक्रिय बनाउन अभिमुखिकरण गरी जिम्मेवारी दिने	१ पटक	D-WASH-CC	आषाढ	
खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	आषाढ, श्रावण र भाद्र
	आपतकालीन अवस्थामा आवश्यक पर्ने तयारी खाना तथा खाद्य सामग्रीको परिमाणको हिसाब गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, उद्योग बाणिज्य संघ	आषाढ, श्रावण र भाद्र
	सरोकारवालाहरूको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	१ पटक	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, पहल परियोजना, MPDS अनुकूलन परियोजना	आषाढ, श्रावण र भाद्र
	उच्च जोखिमपूर्ण गा.वि.स.हरूको नक्साङ्कन गर्ने	१ पटक	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, पहल परियोजना MPDS, अनुकूलन परियोजना	आषाढ, श्रावण र भाद्र
	जलवायु परिवर्तनबाट खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रमा पर्ने असरबारे अभिमुखिकरण संचालन गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, पहल परियोजना,	
	खाद्य सामग्री भण्डारणका लागि स्थान तथा गोदामको छनौट गर्ने	१ पटक	उद्योग बाणिज्य संघ	आषाढ
आपतकालीन शिक्षा	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने	२ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	आषाढ, चैत्र
	सरोकारवालाहरूको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	१ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरू	आषाढ र चैत्रको पहिलो हप्ता
	आपतकालीन शिक्षा व्यवस्थापन कार्यदल गठन गरी अभिमुखिकरण गर्ने	१ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरू	आषाढको अन्तिम हप्ता

विषयगत क्षेत्र	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिहरू	लक्ष्य	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अबधि
	कम्तिमा उच्च जोखिममा रहेका गा.वि.स.हरुमा मानवीय तथा अन्य स्रोत समेतको रोष्टर निर्माण गर्ने	१ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु	जेष्ठको अन्तिम हप्ता
	विद्यालय स्तरमा भूकम्पीय तथा विपद् जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी चेतनामूलक गतिविधिहरु संचालन गर्ने	६ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु, श्रोत केन्द्रहरु, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा विद्यालयहरु	बैशाख देखि प्रत्येक दुई महिनामा
	विपद् जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी IEC सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने	५ स्थान	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, श्रोत केन्द्र	आषाढ मसान्त भित्र
	विपद् प्रभावित विद्यालयको तत्काल कक्षा संचालन गर्नका लागि क्षेत्रिय शिक्षा निर्देशनालयमा बजेट व्यवस्थाकालागि सिफारिस गर्ने	१ पटक	क्षे.शि.नि, जि.शि.का कलस्टर सदस्य	असार
	अस्थायी रुपमा विद्यालय संचालन गर्नका लागि आवश्यक सामग्री तथा स्रोतको व्यवस्था गर्ने	१ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु	आषाढ
	सम्भावित विपद् प्रभावित गा.वि.स का विद्यालयका प्र.अ शिक्षक र वि.व्य.स अध्यक्ष रोस्टरका लागि तालिम संचालन गर्ने	२ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, स्रोत केन्द्र	मंसिर ,पुष
	परशुराम न.पा, आलिताल , भागेश्वर र रुपाल गा.वि.स का सम्पूर्ण विद्यालयमा कक्षा १ देखि ५ सम्म विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय पाठ्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने	निरन्तर	जि.शि.का सहयोगी निकाय युनिसेफ, केयर नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्लाशाखा, स्रोत केन्द्र र विद्यालयहरु	निरन्तर
	भूकम्प प्रतिरोधात्मक विद्यालय भवन निर्माण गर्न आवश्यक सचेतनामूलक गतिविधिहरु संचालन गर्ने	२ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरु	दोस्रो र तेस्रो चौमासिकको समयमा
	परशुराम न.पा, आलिताल , भागेश्वर र रुपाल गा.वि.स का सम्पूर्ण विद्यालयमा विद्यालय स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरि तालिम प्राप्त शिक्षकबाट समितिका पदाधिकारीको क्षमता विकास गर्ने	१ पटक	जि.शि.का सहयोगी निकाय (युनिसेफ, केयर नेपाल, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्लाशाखा, स्रोत केन्द्र आइ.डि. एस सि.डि. एम नेपाल पहल र जलवायु अनुकुलन परियोजना र विद्यालयहरु)	जेष्ठ र असार
	हरेक महिनाको ३ गते जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा आयोजना हुने विद्यालय निरिक्षक तथा श्रोतव्यक्तिहरुको जिल्ला बैठकमा बृहत विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धि छलफल गर्ने ।	१२ पटक	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, जिल्ला शिक्षा अधिकारी र फोकल पर्सन	निरन्तर
	हरेक महिना श्रोतकेन्द्रहरुमा आयोजना हुने विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुको बैठकमा बृहत विद्यालय सुरक्षा सम्बन्धि छलफल गर्ने, विद्यालयको	१० पटक	श्रोतव्यक्ति	निरन्तर

विषयगत क्षेत्र	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिहरू	लक्ष्य	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अबधि
	विपद् व्यवस्थापन कार्ययोजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्न निर्देश गर्ने ।			
पुनर्स्थापन, पुनर्निर्माण तथा सामाग्री व्यवस्थापन	समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने	४ पटक	जिल्ला विकास समिति	जेष्ठ, श्रावण, कार्तिक, माघ
	जिल्ला तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूको क्षमता तथा स्रोत नक्साङ्कन गर्ने	२ पटक	जिल्ला विकास समिति, यस क्षेत्रका सदस्यहरू	असोज, चैत्र
	पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माणको लागि स्थानको पहिचान गर्ने	१ पटक	जिल्ला विकास समिति	आषाढ
	संकटासन्न गा.वि.स.को सामाजिक नक्शा बनाउने	नक्साकन भइसकेका गा.वि.स को समिक्षा गर्ने र अन्य गा.वि.स को नक्साकन गर्ने	जिल्ला विकास समिति, यस क्षेत्रका सदस्यहरू	२०७४ भित्र
	विपद् जोखिम न्यूनिकरणलाई स्थानीय तह देखि विकासको योजनामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने	सवै गाविस र न.पा	जिल्ला विकास समिति, गा.वि.स., यस क्षेत्रका सदस्यहरू	फागुन
	भत्केका संरचनाहरूको पुनर्स्थापन तथा पुनर्निर्माणका लागि समन्वय गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला विकास समिति, जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	निरन्तर
	आपतकालीन अवस्थामा आवश्यक पर्ने औजार, उपकरण र सामाग्रीहरूको व्यवस्थापन तथा भण्डारण गर्ने	आवश्यकता अनुसार	जिल्ला विकास समिति	निरन्तर
	संरक्षण	संरक्षण क्षेत्रको बैठकको आयोजना गर्ने	१ पटक	महिला तथा बालबालिका कार्यालय
	संरक्षण क्षेत्रको बैठकलाई नियमितता दिने	३ पटक	महिला तथा बालबालिका कार्यालय / UNFA	आवश्यकता अनुसार
	संरक्षण क्षेत्रका सदस्यहरूको सम्पर्क सूची तयार गर्ने	१ पटक	महिला तथा बालबालिका कार्यालय / रुडुक डडेल्धुरा	संरक्षण बैठकमा नयन सदस्यहरूको सूची परिमार्जन गर्दै जाने
	कार्यगत एकताका लागि अन्य क्षेत्रको समन्वय बैठकमा सहभागि हुने	१ पटक	जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति	आवश्यकता अनुसार
	किशोरकिशोरी, महिलाहरू तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको लागि क्षमता अभिवृद्धि एवं सचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	१ पटक	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, RUDWUC	२०७४ असार मसान्त भित्र
	कार्यगत एकताका लागि अन्य क्षेत्रको समन्वय बैठकमा सहभागी हुने	१ पटक	दैवि प्रकोप उद्धार समिती	आवश्यकता अनुसार
	संरक्षण क्षेत्रमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्न सामग्री निर्माण रेडियो कार्यक्रम र पम्पलेट वितरण	आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जि.वि.स, रुडुक DDRC	निरन्तर
	आवास र स्वास्थ्य क्षेत्र संग समन्वय गरि सुरक्षित सुत्केरी गराउने ठाउ छनौट गर्ने ।	१ पटक	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	निरन्तर
	प्रभावित हुन सक्ने व्यक्तिहरूको संख्याको आधारमा अन्य क्षेत्र संग	१ पटक	रेडक्रस जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालय,	निरन्तर

विषयगत क्षेत्र	पूर्वतयारी सम्बन्धी गतिविधिहरू	लक्ष्य	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अवधि
	समन्वय गरि आवश्यक सामग्रीहरूको परिमाण निर्धारण र भण्डारण गर्ने		UNFPA रुडुक	
	मानविय श्रोत परिचालन		महिला मानव अधिकार रक्षक संजाल र महिला मुक्ति समाज	निरन्तर
	प्रभावितका लागी मनोसामाजीक विमर्श सेवा		महिला मुक्ति समाज	निरन्तर
	विपद् प्रभावितका लागी सामग्री वितरण		अपांग कल्याण सेवा समीती	निरन्तर
	मनोसामाजीक विमर्श सेवा तथा सामग्री वितरण		युनीसेफ	निरन्तर
	विपद् सम्बन्धि अभ्यास गराउने (आगलागी, बाढी, पहिरा र भूकम्प)	केन्द्र वाट माग गर्ने	रेडक्रस	४ पटक

३.३ आपतकालीन प्रतिकार्य योजना २०७३

विषयगत क्षेत्र	प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधिहरू	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अवधि
सूचना, संचार तथा समन्वय	आपतकालीन समन्वय बैठक गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	विपद्को घटना भएको २४ घण्टा भित्र
	सूचना संकलन र परिस्थितिको अध्यावधिक गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरू	३ देखि ७ दिन भित्र
	स्थानीय साधन र स्रोतको समिक्षा गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरू	३ दिन भित्र
	सर्वेक्षण टोली परिचालन गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरू	३ दिन भित्र
	सर्वेक्षणका आधारमा कार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरू	एक हप्ता भित्र
	जिल्लामा आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्रलाई सक्रिय बनाउने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति,	निरन्तर
	विपद् सूचना केन्द्रलाई सक्रिय बनाउने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	निरन्तर
	संकलित तथ्याङ्कको विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	आवश्यकता अनुसार
	आपतकालीन मानवीय सहयोगका लागि सबै क्षेत्रगत अगुवा तथा सदस्य निकाय/संस्थाहरूलाई सक्रिय बनाउने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	आवश्यकता अनुसार
	नियमित रुपमा निरीक्षण तथा अनुगमन गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	विपद्को अवस्थामा निरन्तर
खोज तथा	विभिन्न मानवीय तथा दातृ निकाय तथा संस्थाहरु संग समन्वय गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरू	विपद्को अवस्थामा निरन्तर
	समिक्षा बैठक गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	आपतकालीन अवस्थामा आवश्यकता अनुसार नियमित रुपमा
	आपतकालीन समन्वय बैठक गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	घटना घटेपछि तत्काल

विषयगत क्षेत्र	प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधिहरू	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अवधि
उद्धार	प्रभावित स्थलको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण गर्ने	जिल्ला प्रहरी कार्यालय र मातहतका इकाइहरू	घटना घटेपछि तत्काल
	आवश्यक खोज तथा उद्धार सामाग्रीको एकिन गर्ने र आवश्यक सहयोग जुटाउने	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, NRCS, NGO/INGO	घटना घटेपछि तत्काल
	खोज तथा उद्धार कार्यदललाई परिचालन गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति	घटना घटेपछि तत्काल
	असुरक्षित तथा विस्थापितहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी, NRCS	घटना घटेपछि तत्काल
	प्राथमिक उपचार कार्यदललाई परिचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	घटना घटेपछि तत्काल
	आवश्यकता अनुसार कमाण्ड पोष्टको स्थापना गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	आवश्यक भए जुनसुकै बेला
	राहत सामाग्री वितरणमा आवश्यक सहयोग गर्ने	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी	राहात वितरणको समय अवधिमा
	समिक्षा बैठक गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय	आवश्यकता अनुसार
आपतकालीन आवास तथा गैह्र खाद्य सामाग्री	आपतकालीन समन्वय बैठक गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	३ दिन भित्र
	VDC level DMC, DDRT तथा CERT परिचालन गरी क्षति तथा आवश्यकता पहिचान गर्ने	DDRC, NRCS	७ दिन भित्र
	प्रभावित परिवारहरूलाई आवश्यकता अनुसार राहत सामाग्री वितरण गर्ने	DDRC, NRCS	३ दिन भित्र
	सुरक्षित स्थानमा अस्थायी आवास निर्माण तथा आवश्यक थप सामाग्रीको व्यवस्थापन गर्ने	DDRC, NRCS, Cluster Members	१५ दिन भित्र
	विस्थापित परिवारहरूको विवरण तयार गर्ने	DDRC, NRCS	१५ दिन भित्र
	विभिन्न मानवीय तथा दातृ निकायहरूसँग समन्वय गरी थप राहत सामाग्री जुटाउने	DDRC, NRCS, Cluster Members	१ महिना भित्र
	समिक्षा बैठक गर्ने	NRCS	आपतकालीन अवस्थामा नियमित रूपमा
	स्वास्थ्य तथा पोषण	आपतकालीन परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय
स्वयंसेवकहरू तथा RRT परिचालन गर्ने		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	२४ घण्टा भित्र
स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	आवश्यकता अनुसार
कृपोषित बालबालिका, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाको पहिचान गरी Supplementary Feeding को व्यवस्था गर्ने		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, WFP, NGO/INGO हरू	आवश्यकता अनुसार
यौन तथा लैंगिकतामा आधारित हिंसा प्रभावितको स्वास्थ्य उपचार		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, महिला तथा बालबालिका कार्यालय, NRCS, UNEPA	आवश्यकता अनुसार

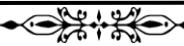
विषयगत क्षेत्र	प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधिहरू	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अवधि
	मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने (Adolescent Sexual reproductive Health services and information)		
	गर्भवति र सुरक्षित प्रसूति सेवा तथा परिवार नियोजन सेवा संचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, RRT, UNFPA	आवश्यकता अनुसार नियमित रूपमा
	प्रभावित किशोर किशारीहरूको लागि युवा मैत्री प्रजनन स्वास्थ्य सेवा परामर्श तथा सुचनाहरू उपलब्ध गराउने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, RRT, UNFPA	
	आपतकालिन योजनामा प्रजनन स्वास्थ्यको न्यूनतम सेवासंचालन गर्ने । (Minimum Initial Service Package-MISP)	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, RRT, UNFPA	
	रोगहरू नियन्त्रणका लागि कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, RRT	आपतकालीन अवस्थामा नियमित रूपमा
	नियमित खोप सेवा संचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, RRT	नियमित रूपमा
	एमबुलेन्स, स्ट्रेचर तथा अन्य साधनहरूको व्यवस्था गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, NRCS,	घटना घटे पछि तुरुन्त
	आपतकालीन स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	आपतकालीन अवस्थामा नियमित रूपमा
	समिक्षा बैठक गर्ने	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	आपतकालीन अवस्थामा नियमित रूपमा
खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता प्रवर्द्धन	आपतकालीन समन्वय बैठक गर्ने	D-WASH-CC	३ दिन भित्र
	सूचना संकलन तथा विपद्को परिस्थितिलाई अध्यावधिक गर्ने	D-WASH-CC, V-WASH-CC	७ दिन भित्र
	स्वयंसेवकहरू तथा QRT परिचालन गर्ने	D-WASH-CC, V-WASH-CC	३ दिन भित्र
	विपद्बाट प्रभावित/विस्थापितहरूलाई स्वास्थ्य, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन संग सम्बन्धीत सामाग्रीहरू वितरण गर्ने	D-WASH-CC, V-WASH-CC, WASH Cluster Members	७ दिन भित्र
	अस्थायी वासस्थानमा शौचालय, खानेपानी तथा फोहर व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कार्य गर्ने	WSSDO, VDC, NRCS, WASH Cluster Members	१५ दिन भित्र
	भत्किएका खानेपानी संरचनाको मर्मत संभार गरी संचालनमा ल्याउने	WSSDO, DDC, VDC	३ महिना भित्र
	स्वास्थ्य, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने	WASH Cluster Members	४ महिना सम्म
	समिक्षा बैठक गर्ने	WSSDO	आपतकालीन अवस्थामा

विषयगत क्षेत्र	प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधिहरू	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अवधि
			नियमित रूपमा
खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन	आपतकालीन समन्वय बैठक गर्ने	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	३ दिन भित्र
	स्थानीय स्रोत साधनको समिक्षा गर्ने	जिल्ला खाद्य सुरक्षा संजाल	३ दिन भित्र
	सूचना संकलन तथा विपद्को परिस्थितिको विश्लेषण गर्ने	जिल्ला खाद्य सुरक्षा संजाल	३ देखि ५ दिन भित्र
	सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी तयारी खाना वितरणका लागि पहल गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र उद्योग बाणिज्य संघ	३ दिन भित्र
	सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी स्फेयर मापदण्डमा उल्लेख भए अनुसार खाद्य सामग्री वितरणका लागि पहल गर्ने	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, उद्योग बाणिज्य संघ, अक्सफाम	एक हप्ता भित्र
	सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी जीविकोपार्जनका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने	कृषि एलायन्स	एक महिना भित्र
	समिक्षा बैठक गर्ने	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	आपतकालीन अवस्थामा नियमित रूपमा
आपतकालीन शिक्षा	आपतकालीन समन्वय बैठक गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	२४ घण्टा भित्र
	आपतकालीन शिक्षा कार्यदल परिचालन गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	३ दिन भित्र
	सूचना तथा प्रभावित विद्यालय र बालबालिकाहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, श्रोत केन्द्रहरू	१ हप्ता भित्र
	अस्थायी अध्ययन केन्द्र संचालन गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, शिक्षा क्षेत्रका सदस्यहरू, सामुदायिक अध्ययन केन्द्रहरू	१ हप्ता भित्र
	अस्थायी शिविरमा बालबिकास केन्द्र संचालन गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, महिला तथा बालबालिका कार्यालय, श्रोत केन्द्र, गाउँ शिक्षा समिति, गा.वि.स., सेतो गुराँस	१ हप्ता भित्र
	प्रभावित/विस्थापित बालबालिकाहरूलाई शैक्षिक सामग्री उपलब्ध गराउने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, युनिसेफ, गा.वि.स., श्रोत केन्द्र, गाउँ शिक्षा समिति	७ देखि १० दिन भित्र
	सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी विद्यालयमा भत्किएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भार गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय, जिल्ला विकास समिति, नगरपालिका, गा.वि.स., गैससहरू,	७ देखि १० दिन भित्र शुरु गर्ने
	समिक्षा बैठक गर्ने	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	आपतकालीन अवस्थामा आवश्यकता अनुसार नियमित रूपमा
पुनर्स्थापन, पुनर्निर्माण तथा सामग्री व्यवस्थापन	सूचना संकलन तथा विश्लेषण गर्ने	जिल्ला विकास समिति	३ दिन भित्र
	प्रकोपका कारण अवरुद्ध मार्गहरू खोल्न प्रयास गर्ने	जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समिति, जिल्ला विकास समिति	२४ घण्टा भित्र
	क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाहरूको तथ्याङ्क संकलन गर्ने	जिल्ला विकास समिति	एक हप्ता भित्र
	पुनर्स्थापना तथा पुनर्निर्माणका लागि लाग्ने स्रोतको मापन गरी सो पूर्तिको लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गरी व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विकास समिति, क्षेत्रका अन्य सदस्यहरू	दुई हप्ता भित्र

विषयगत क्षेत्र	प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधिहरू	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अवधि
	सराकारवालाहरू संग आवश्यक समन्वय गरी पुनर्स्थापना तथा पुर्ननिर्माण र पुर्नलाभका कार्यहरू संचालन गर्ने	जिल्ला विकास समिति	एक महिना भित्र
	सुरक्षित आवासको पहिचान गरी पुर्ननिर्माण गर्ने	जिल्ला विकास समिति, नगरपालिका	एक महिना भित्र
	आपतकालीन अवस्थामा प्रतिकार्य गर्न आवश्यक पर्ने औजार, उपकरण तथा सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्ने	जिल्ला विकास समिति, नगरपालिका	३ दिन भित्र
	समिक्षा बैठक गर्ने		आपतकालीन अवस्थामा आवश्यकता अनुसार
संरक्षण	आपतकालीन समन्वय बैठकको आयोजना गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	विपद् पश्चात तुरुन्त
	सूचनाको विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	३ देखि ५ दिन भित्रमा
	हराएका तथा छुट्टिएका बालबालिका तथा महिलाहरूको खोजी गरी पारिवारिक पुर्नमिलनका लागि प्रभावित क्षेत्रमास्वयंसेवकको टोली परिचालन गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	५ देखि ७ दिन भित्र
	प्राप्त जानकारीको आधारमा आवश्यकता अनुसार मानवीय सहयोग उपलब्ध गराउने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, क्षेत्रका सदस्यहरू	३ देखि ५ दिन भित्रमा
	यौन तथा लैंगिक हिंसा प्रभावितहरूका लागि आपतकालीन आवास र स्वास्थ्य क्षेत्र संगको समन्वयमा महिला तथा बालबालिकाहरका लागि सुरक्षित आवास र सुरक्षित सुत्केरी गराउने ठाउँको छनौट तथा निर्माण गर्ने र आवश्यकता अनुसार पुनर्स्थापना गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	विपद्को अवस्थामा तुरुन्त
	बाल मैत्री ठाउँ तथा मनोसामाजिक परामर्श सेवा केन्द्रको स्थापना गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, NRCS	एक हप्ता भित्र
	यौन तथा लैंगिक हिंसा प्रभावितहरूका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने र आवश्यक स्वास्थ्य तथा कानुनी उपचार सेवा को व्यवस्था गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, NRCS, UNFPA	विपद्को अवस्थामा निरन्तर
	बाल संरक्षण, सामाजिक विभेद तथा महिला हिंसा जस्ता कार्यको नियमित अनुगमन गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय UNFPA	विपद्को अवस्थामा निरन्तर
	आवश्यकता अनुसार विभिन्न सचेतना कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, क्षेत्रका सदस्यहरू	आवश्यकता अनुसार नियमित
	प्रभावित क्षेत्रमा महिला हिंसा,	महिला तथा बालबालिका कार्यालय, जिल्ला	नियमित रूपमा

विषयगत क्षेत्र	प्रतिकार्य सम्बन्धी गतिविधिहरू	प्रमुख जिम्मेवार निकाय	समय अवधि
	लैङ्गिक विभेद, एच.आइ.भी.एड्स रोकथामका लागि GBVकोषको व्यवस्था गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, UNFPA, अन्य गैससहरु	
	मानवीय सहयोगको अनुगमनका लागि टोली गठन गरी परिचालन गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	एक हप्ता भित्र
	समन्वयमा महिला तथा बालबालिकाका लागि सुरक्षित आवास र सुरक्षित सुत्केर गराउने ठाउँको छनौट तथा निर्माण गर्ने र आवश्यकता अनुसार पुर्नस्थापना गर्ने ।	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	आपतकालीन अवस्थामा निरन्तर
	विपदको समयमा हुने महिला बालबालिकाहरुको वेचविखत तथा ओसार पोसारलाई मध्यनजर गरि सचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	आपतकालीन अवस्थामा
	समिक्षा बैठक गर्ने	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	आपतकालीन अवस्थामा नियमित

नोट : सम्बन्धित क्षेत्रका (Cluster) जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धित Cluster Lead agency हरुले तयार पारेका छन र जिल्ला दैवि प्रकोप उद्धार समितिमा छलफल भई अनुमोदन समेत भएको छ । विस्तृत जानकारीको लागि सम्बन्धित क्षेत्र प्रमुखसंग सम्पर्क राख्न सकिने छ ।

अनुसूचीहरू
अनुसूची १

मानवीय सहायतामा संलग्न साभेदार निकायहरू

क्र.सं.	निकाय/संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०९६४२०१३३
२	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी	०९६४१०१४४
३	अमरगढी नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४१०२२२
	परशुराम नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४१०००४
४	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	वरिष्ठ जनस्वास्थ्य प्रशाशक	०९६४१०२२३८
५	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	वरिष्ठ कृषि विकास अधिकृत	०९६४१०११२
६	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	जिल्ला ईन्जिनियर	०९६४१०१५०
७	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	०९६४२०१९७
८	सुरक्षा निकायहरू		
(क)	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी नायव उपरीक्षक	०९६४२०१७६
(ख)	सशस्त्र प्रहरी (बेस क्याम्प)	सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक	०९६४२०३००
(ग)	नेपाली सेना	प्रमुख सेनानी	०९६४२०५००
९	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	महिला विकास अधिकृत	०९६४२०२०१
१०	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९६४१०११४
११	जिल्ला वन कार्यालय	जिल्ला वन अधिकृत	०९६४२०१४५
१२	जिल्ला भूसंरक्षण कार्यालय	जिल्ला भूसंरक्षण अधिकृत	०९६४१०११५
१३	सिंचाइ सब डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९६४१०१२५
१४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सभापति	०९६४१०१४०
१५	राजनितिक दलहरू		
(क)	नेपाली कांग्रेस	सभापति	०९६४२०१६९
(ख)	ने.क.पा. एमाले	अध्यक्ष	०९६४२०१०५
(ग)	एकिकृत ने.क.पा. माओवादी	जिल्ला इन्चार्ज	०९६४२०६७२
(घ)	रा.प्र.पा.	अध्यक्ष	
(घ)	राष्ट्रिय जनमोर्चा	अध्यक्ष	९८४८७८७४०४
(ङ)	रा.प्र.पा. नेपाल	अध्यक्ष	
१६	यू.एन. एजेन्सीहरू		
(क)	UNICEF	प्रमुख	०९६४२०४६४
(ख)	UNFPA	प्रमुख	०९६४२०७६९
१७	कृषि विकास बैंक	कार्यालय प्रमुख	०९६४२०५७८
१८	उद्योग बाणिज्य संघ	अध्यक्ष	०९६४२०६११
१९	नेपाल पत्रकार महासंघ	सभापति	९८४८७०७७७७
२०	पहल परियोजना क्षेत्रिय कार्यालय	टिम लिडर	०९६४१०३९३
२१	मर्सिकोर नेपाल / MRED परियोजना	प्रमुख	९८४१७६५२५४
२२	उपक्षेत्रिय अस्पताल	प्रशासक	०९६४१०२५४
२३	गैह्र सरकारी संस्था महासंघ	अध्यक्ष	९८५८७५१४८३
२४	एकिकृत विकास समाज	अध्यक्ष	०९६४२०१७९
२५	नेपाल राष्ट्रिय समाज कल्याण संघ	अध्यक्ष	०९६४२००३८
२६	बहुउद्देश्यीय विकास समाज	अध्यक्ष	०९६४१००१३
२७	महिला मुक्ति समाज	अध्यक्ष	०९६४२०३८९
२८	सिप्रेड	प्रमुख	०९६४२०६२२

क्र.सं.	निकाय/संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	फोन नं.
२९	रुडुक	प्रमुख	०९६४१०४०२
३०	फेकोफन	अध्यक्ष	०९६४२०१६२
३१	REDC	अध्यक्ष	०९६४१०२२६
३२	NNDSWDO	अध्यक्ष	०९६४२०६२६
३३	CDM Nepal	कार्यक्रम संयोजक	९८४८७६७५५३

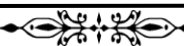
अनुसूची २

(क) सूचना, संचार तथा समन्वय क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०९६४२०१३३
२	नेपाली सेना	प्रमुख सेनानी	०९६४२०५००
३	नेपाल प्रहरी	प्रहरी नायव उपरिक्षक	०९६ ४२०१९९
४	सशस्त्र प्रहरी बल वेस क्याम्प	सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक	०९६४२०३००
५	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	प्रमुख	०९६४२०११७
६	अन्य प्रत्येक क्षेत्रका अगुवा निकायहरु		
क	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी	०९६४१०१४४
ख	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला स्वास्थ्य प्रमुख	०९६४१०२३८
ग	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख	०९६४१०१५०
घ	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	कृषि विकास अधिकृत	०९६४१०११२
ङ	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिल्ला शिक्षा अधिकारी	०९६४२०१९७
च	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	महिला विकास अधिकारी	०९६४२०२०१
छ	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९६४१०१४०
७	राजनितिक दलहरु		
क	नेपाली कांग्रेस	सभापति	०९६४२०१६९
ख	ने.क.पा. एमाले	अध्यक्ष	०९६४२०१०५
ग	एकिकृत ने.क.पा. माओवादी	जिल्ला इन्चार्ज	०९६४२०६७२
घ	रा.प्र.पा.	अध्यक्ष	
ङ	राष्ट्रिय जनमोर्चा	अध्यक्ष	९८४८७८७४०४
च	रा.प्र.पा. नेपाल	अध्यक्ष	
८	नेपाल पत्रकार महासंघ	सभापति	९८४८७०७७७७
९	नेपाल टेलिकम	कार्यालय प्रमुख	०९६४२०१०८
१०	मौसमी फिल्ड कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९६४२०२२१

(ख) खोज तथा उद्धार क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०९६४२०१३३
२	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	प्रहरी नायव उपरिक्षक	०९६४२०१७६
३	नेपाली सेना	प्रमुख सेनानी	०९६४२०५००
४	सशस्त्र प्रहरी बल	सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक	०९६४२०३००
५	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९६४१०२३८
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९६४१०१४०
७	नेपाल पत्रकार महासंघ	सभापति	९८४८७०७७७७
८	जिल्ला स्थित राजनीतिक दलहरु	प्रमुखहरु	अनुसूचि १ मा उल्लेख
९	सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितीहरुको जिल्ला संजाल	अध्यक्ष	९८४८८६३५३३

(ग) आपतकालीन आवास तथा गैह खाद्य सामग्री क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९६४१०१४०
२	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी	०९६४१०१४४
३	अमरगढी नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४१०२२२
	परशुराम नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४११००४
४	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिल्ला शिक्षा अधिकारी	०९६४२०१९७
५	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	जिल्ला इन्जिनियर	०९६४१०४६१
६	जिल्ला वन कार्यालय	जिल्ला वन अधिकृत	०९६४२०१४५
७	जिल्ला भूसंरक्षण कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९६४१०११५
८	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९६४२०२०१
९	उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	०९६४२०६११
१०	UNFPA	प्रमुख	०९६४२०७६९
११	पहल परियोजना क्षेत्रिय कार्यालय	टिम लिडर	०९६४१०३९३
१३	एकिकृत विकास समाज	अध्यक्ष	०९६४२०१७९
१४	रुडुक	प्रमुख	०९६४२०४०२
१५	बहुउद्देश्यीय विकास समाज	अध्यक्ष	०९६४१००१३
१६	गैसस महासंघ	अध्यक्ष	९८५८७५१४८३
१७	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	अध्यक्ष	०९६४२०६२३

(घ) स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क ब्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला स्वास्थ्य प्रमुख	०९६४१२२३८
२	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी	०९६४१०१४४
३	अमरगढी नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४२०२२२
	परशुराम नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४११००४
४	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिल्ला शिक्षा अधिकारी	०९६४२०१९७
५	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	महिला विकास अधिकृत	०९६४२०२०१
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९६४१०१४०
७	उपक्षेत्रिय अस्पताल	अस्पताल प्रमुख	०९६४२०१८८
८	UNFPA	प्रमुख	०९६४२०७६९
९	युनिसेफ	प्रमुख	०९६४२०४६४
१०	WFP	प्रमुख	०९६४२०४६९
	पहल परियोजना क्षेत्रिय कार्यालय	टिम लिडर	०९६४१०३९३
११	उद्योग वाणिज्य संघ	अध्यक्ष	०९६४२०६११
१२	पत्रकार महासंघ	सभापति	९८४८७०७७७७
१३	मेरी स्टोप्स सेन्टर	इन्चार्ज	०९६४२००११
१४	NNDSWO	अध्यक्ष	०९६४२०६२६
१५	RUWDUC	अध्यक्ष	०९६४२०४०२
१६	REDC		०९६४२०२२६
१७	बहुउद्देश्यीय विकास समाज	अध्यक्ष	०९६४१००१३
१८	सि.एम.ए. संघ	अध्यक्ष	
१९	चिरिन्जीवि पोली क्लीनिक		०९६४२०७८०
२०	जिल्ला आयुर्वेद	प्रमुख	०९६४१०१०६

(ड) खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रबर्द्धन क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख	०९६४१०१५०
२	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी	०९६४१०१४४
३	अमरगढी नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४१०२२२
	परशुराम नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४१०००४
४	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला स्वास्थ्य प्रमुख	०९६४१०२३८
५	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिल्ला शिक्षा अधिकारी	०९६४२०१९७
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९६४१०१४०
७	युनिसेफ	प्रमुख	०९६४२०४६४
८	RVWRMP	प्रमुख	०९६४२०४०४
९	पहल परियोजना क्षेत्रिय कार्यालय	टिम लिडर	०९६४१०३९३
१०	महिला मुक्ति समाज	अध्यक्ष	०९६४२०२८९
११	MPDS	अध्यक्ष	०९६ ४१००१३
१२	रुडुक डडेल्धुरा	अध्यक्ष	०९६४२०४०२
१४	FeCoFuN	अध्यक्ष	०९६४२०१६२
१५	REDC	अध्यक्ष	०९६४१०२२६
१६	CDM Nepal	कार्यक्रम सयोजक	९८४८७६७५५३

(च) खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	कृषि विकास अधिकृत	०९६४१०११२
२	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी	०९६४१०१४४
३	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९६४१०११४
४	सिंचाई सब डिभिजन कार्यालय	सब डिभिजन प्रमुख	०९६४१०१२५
५	कृषि विकास बैंक	प्रबन्धक	०९६४२०५७८
६	विश्व खाद्य कार्यक्रम	प्रमुख	०९६४२०४६९
७	उद्योग बाणिज्य संघ	अध्यक्ष	०९६४२०६११
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९६४१०१४०
९	पहल परियोजना क्षेत्रिय कार्यालय	टिम लिडर	०९६४१०३९३
१०	सिप्रेड	प्रमुख	०९६४२०६२२
११	एकिकृत विकास समाज	अध्यक्ष	०९६४२०१७९
१२	REDC	अध्यक्ष	०९६४१०२२६
१३	MPDS		०९६४१००१३
१४	रुडुक डडेल्धुरा	कार्यकारी निर्देशक	०९६४१०३९९

(छ) आपतकालीन शिक्षा क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिल्ला शिक्षा अधिकारी	०९६४२०१९७
२	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी	०९६४१०१४४
३	अमरगढी नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४१०२२२
४	परशुराम नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४१०००४
५	UNICEF	प्रमुख	०९६४२०४६४
६	पहल परियोजना क्षेत्रिय कार्यालय	टिम लिडर	०९६४१०३९३
७	UNFPA	प्रमुख	९८५८७५१७८४
८	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	०९६४१०१४०
९	नेपाल शिक्षक यूनियन	अध्यक्ष	९७४९५१४४३९

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१०	नेपाल शिक्षक संघ	अध्यक्ष	९७५९५०२९०४
११	नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन	अध्यक्ष	९८४८७३६१५०
१२	अखिल नेपाल शिक्षक संगठन	अध्यक्ष	९८४८७७७२५१
१३	सेतो गुाँस	अध्यक्ष	९८४८७६८५९३
१४	लू निभा: बाल सरोकार समूह	प्रमुख	०९६४२०६९८

(ज) पुर्नस्थापन, पुर्ननिर्माण तथा सामाग्री व्यवस्थापन क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिल्ला विकास समिति	स्थानीय विकास अधिकारी	०९६४१०१४४
२	अमरगढी नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४१०२२२
	परशुराम नगरपालिका	कार्यकारी अधिकृत	०९६४११००४
३	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	जिल्ला ईन्जिनियर	०९६४१०४६१
४	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख	०९६४१०५५०
५	सिंचाइ सब डिभिजन कार्यालय	सब डिभिजन प्रमुख	०९६४१०१२५
६	सडक डिभिजन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख	
७	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	जिल्ला स्वास्थ्य प्रमुख	०९६४१०२३८
८	जिल्ला वन कार्यालय	जिल्ला वन कार्यालय	०९६४२०१४५
९	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	जिल्ला पशु विकास अधिकृत	०९६४१०११४
१०	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जिल्ला शिक्षा अधिकारी	०९६४२०१९७
११	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	जिल्ला कृषि विकास अधिकृत	०९६४१०११२
१२	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	सभापति	०९६४१०१४०
१३	उद्योग बाणिज्य संघ	अध्यक्ष	०९६४२०६११
१६	WFP	प्रमुख	०९६४२०४६९
१७	पहल परियोजना क्षेत्रिय कार्यालय	टिम लिडर	०९६४१०३९३
१८	उग्रतारा सार्वजनिक यातायात	अध्यक्ष	०९६४२००६३
१९	डडेल्धुरा सार्वजनिक यातायात	अध्यक्ष	०९६४२०६३५

(झ) संरक्षण क्षेत्र

क्र.सं.	निकाय/संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.	मो .न
१	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	महिला विकास अधिकृत	०९६४२०२०१	९८५८७५१२०१
२	स्थानीय विकास कोष	कार्यकारी सचिव	०९६४२०२१३	
३	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	जि.शि.अ.	०९६४२०१९७	९८५८७५१६२३
४	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	ब.कृ.वि.अ.	०९६४२०४८१	९८५११६१९१९
५	UNFPA	प्रमुख	०९६४२०७६९	९८५८७५१७८४
६	UNICEF	प्रमुख	०९६४२०४६४	९८४१५५४०५८
७	महिला मुक्ति समाज	प्रमुख	०९६४२०३८९	९८४९७६५०७६
८	बहुउद्देश्यीय विकास समाज	प्रमुख	०९६४१००१३	९८५८७५११२९
९	नेपाल रेडक्रस डडेल्धुरा	सभापति	०९६ ४१०१०४	९८४८७०७६७६
१०	रुडुक डडेल्धुरा	कार्यकारी निर्देशक	०९६४१०३९९	९८६८७२५३९०
८	NNSDWO	अध्यक्ष	०९६ ४२०६२६	
९	मानव अधिकारका लागि महिला समूह	सचिव		९७४९५००८५४
१०	दलित महिला संघ	कार्यक्रम संयोजक	०९६ ४२०३७४	
११	एकिकृत विकास समाज	कार्यकारी निर्देशक	०९६ ४२०१७९	
१२	महिला मानव अधिकार रक्षक संजाल	अध्यक्ष	०९६ ४२०३७४	
१३	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	महासचिव	०९६ ४२०६२३	
१४	पहल परियोजना क्षेत्रिय कार्यालय	टिम लिडर	०९६४१०३९३	

नोट :- उपरोक्त क्षेत्रहरुमा काम गर्ने माथि नाम उल्लेख गर्न छुटेका संस्थाहरुलाई समेत बैठकमा बोलाउन सकिनेछ ।

अनुसूची ३ (क)

गा.वि.स. स्तरीय प्रकोप द्रुत सर्वेक्षण प्रतिवेदन फारम
(सौजन्य: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी)

फारम नं. १: (० देखि २४ घण्टा)

गा.वि.स/न.पा

प्रकोप परेको मिति :

वडा नं.	प्रकोपको प्रकार	जनसंख्या			प्रभावित परिवार			विस्थापित परिवार		क्षति भएका घरधुरी		आवश्यकता
		मृत्यु	हराएको	घाइते	घरधुरी	पुरुष	महिला	घरधुरी	जनसंख्या	पूर्ण	आंशिक	

(क) प्रभावित क्षेत्रमा आधारभूत संरचना तथा सेवाको अबस्था :

क्र.सं.	क्षतिको विवरण	संख्या	क्षति		अनुमानित क्षति (मूल्यमा)	सूचना संकलनको लागि अपनाएको प्रक्रिया	कैफियत
			पूर्ण	आंशिक			
१	विद्यालय भवन						
२	पुल तथा सडक						
३	हेल्थपोष्ट/स्वास्थ्य चौकी						
४	सामुदायिक स्रोत केन्द्र (गा.वि.स, सुरक्षित बासस्थान)						
५	अन्न वाली (विघा/रोपनी)						
६	खेतीयोग्य जमीन (विघा/रोपनी)						
७	घरपालुवा पशु						
८	साना पसल						
९	माछा पोखरी						
१०	सञ्चार						
११	विद्युत						
१२	अन्य						

(ख) स्थानीयस्तरमा उद्धार तथा राहत कार्यमा संलग्न निकाय तथा संस्थाहरु :

क्र.सं.	कामको विवरण	निकाय/संस्थाको नाम				

तयार गर्नेको हस्ताक्षर

स्वीकृत गर्नेको हस्ताक्षर

नाम :

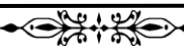
नाम :

पद :

पद :

कार्यालयको छाप :

कार्यालयको छाप :

३. विभिन्न निकाय/संस्थाहरुबाट भएका उद्धार तथा राहत कार्य र आगामी दिनको आवश्यकता :

क्र.सं.	सहयोग गरिएको राहातको प्रकार	जम्मा अनुमानित आवश्यकता (क)		नेरेसोबाट मात्र सहयोग पुर्याएको परिवार (ख)		अन्य संस्थाबाट भएको सहयोग (ग)		थप आवश्यकता (घ)=क-(ख+ग)		सम्भावित सहयोगी निकाय	कैफियत
		परिवार	परिमाण	परिवार	परिमाण	परिवार	परिमाण	परिवार	परिमाण		
१	सुख्खा तयारी खाना										
२	नियमित खाना										
	चामल										
	दाल										
	तेल										
	नून										
३	गैरखाद्य सामग्री										
	ने.रे.सो. राहतको सेट										
	थप त्रिपाल										
४	पानी शुद्धिकरण औषधी										
५	प्राथमिक उपचार										
	प्राथमिक उपचारक										
	प्राथमिक उपचार बाकस										
अन्य सेवा कार्यहरु				सेवा गरिएको वर्तमान अवस्था र थप आवश्यकता							
६	सुरक्षित स्थानमा सार्ने तथा ओसार्ने कार्य										
७	शिविर व्यवस्थापन										
८	सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि										
९	घुम्ती स्वास्थ्य शिविर										
१०	एम्बुलेन्स सेवा										
११	ट्रेसिङ्ग सेवा										
१२	अन्य विशेष आवश्यकताका प्रकार										

४. जिल्ला तथा समुदायस्तरमा रहेका सहयोगी निकायहरु (ती निकायहरुको कार्यक्षेत्र र गर्न सक्ने कार्यको विवरण) :

क्र.सं.	सहयोगका कार्यहरु	सहयोगी निकायको नाम र योजना					कैफियत
		१	२	३	४	५	
१	पूर्ण रूपमा क्षति भएका घरका लागि सहयोग						
२	आंशिक रूपमा क्षति भएका घरका लागि सहयोग						

३	विद्यालय भवन						
४	पुल तथा सडक						
५	हेल्थपोष्ट/स्वास्थ्य चौकी						
६	सामुदायिक स्रोत केन्द्र (गा.वि.स., सुरक्षित वासस्थान)						
७	अन्न वाली						
८	घरपालुवा पशु						
९	पशु						
१०	साना पसल						
११	माछा पोखरी						
१२	अन्य						

५. विपद परेको क्षेत्रमा देखिएका सम्भावित स्वास्थ्य जन्य खतराहरु :

क्र.सं.	रोग	गा.वि.स.	समुदाय/स्थान वा वडा	प्रभावित अनुमानित जनसंख्या	कैफियत
१	भाडा पखाला				
२	हैजा				
३	मलेरिया (औलो)				
४	रुघाखोकी, ज्वरो				
५	इन्सेफलाइटिस				
६	छालाका रोगहरु				
७	सर्पको टोकाई				
८	आँखा पाक्ने रोग				
९	अन्य				

६. पहुँच (प्रभावितहरुसम्म राहत लिएर कसरी पुग्न सकिन्छ, देखिएको शरक्षाको अवस्था, राहत ब्यवस्थापनमा जनमानसको प्रतिक्रिया)

७. आइपरेका समस्या/वाधाहरु

द. सारांश :

टोली नेता : श्री हस्ताक्षर
टोली सदस्य : श्री हस्ताक्षर

अनुसूची ३ (ग)
विस्तृत सर्वेक्षण (घरधुरी सर्वेक्षण) फाराम
(सौजन्य: नेपाल रेडक्रस सोसाइटी)

फाराम नं. ३ (८ देखि १० दिन)

जिल्ला : गाविस/न.पा. वार्ड नं. टोल:
१) प्रकोपको प्रकार: २) प्रकोप परेको मिति: ३) समय:
४) घरमूलीको नाम: पेशा :
५) उमेर समूह अनुसारको परिवार सङ्ख्या:

उमेर समूह	महिला	पुरुष	जम्मा
५ वर्ष सम्म			
६ -१५ वर्ष			
१६ -५९ वर्ष			
६० वर्षभन्दा माथि			
कुल जम्मा			

६) सडकटासन्न व्यक्ति :

क) शारीरिक असक्षम:जना ख) एकल महिला जना ग) गर्भवती:.... .. जना घ) सुत्केरी: जना

७) क्षतिको विवरण :

क. मानवीय क्षति :

मृत्यु : हराएको : घाइते :

ख. घर:

पूर्ण क्षति : आशिक क्षति :

९) जीविको पार्जनको क्षेत्रहरुमा प्रभाव :

क. कृषि

- अन्न के.जी. / (क्यून्टल).....
- जग्गा जमीन: रोपनी/विघा:.....

ख. पशुधन (वटा)

ग) व्यापार व्यवसाय (नगदमा)

घ) अन्य:

१०. यस अघि कुनै निकायबाट सहयोग प्राप्त भएको भए:

क)

ख)

ग)

११. आवश्यकता पहिचान :

क) नियमित खाना (ख) लत्ताकपडा (ग) त्रिपाल
घ) भाँडाकुँडा (ङ) पिउने पानी (च) मनोसामाजिक परामर्श
छ) चर्पी (ज) सरसफाइ (झ) स्वास्थ्य
ञ) शिक्षामा सहयोग (ट) अन्य

१२) तत्कालको लागि अस्थायी आवास र पुर्नलाभ (Recovery) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सिफारिस :

अस्थायी आवास र प्रत्युपलब्धि (Recovery)	
क) जीविकोपार्जन	
ख) घर निर्माण तथा मर्मत	
ग) बिउ विजन तथा कृषि औजार	

तयार गर्नेको हस्ताक्षर:

प्रमाणित गर्नेको हस्ताक्षर :

नाम :

नाम :

पद :

पद :

कार्यालयको छाप :

कार्यालयको छाप :

अनुसूची ४ (क)
जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र संग मौज्जात उद्धार सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं	सामग्रीहरूको नाम	थान	कैफियत
१	लाईफ ज्याकेट	१०	
२	रेस्क्यू ज्याकेट	३	
३	हेलमेट	४	
४	पिक	२	
५	बन्चरो	१	
६	बाल्टीन	१०	
७	बेलचा	३	
८	सब्वल	१ ठूलो २ सानो	
९	पानी बुट	१ जोर	
१०	पम्प	३	
११	हाते माईक	४	
१२	डोरी	८ रोल	
१३	टर्च लाईट	२	
१४	पंजा	१० जोर	
१५	स्टेचर	१	
१६	अग्नी नियन्त्रण सिलेन्डर	८	
१७	त्रिपाल मध्यम	२	
१८	त्रिपाल सानो	१२	
१९	त्रिपाल ठूलो	३	
२०	मेटरेस	७८	
२१	आरी	१	
२२	सिन्डी	१	
२३	हेडलाईट	१५	
२४	गौरखाद्य सामग्री	१४ प्याकेट	
२५	प्राथमिक उपचार भोला	१०	
२६	जर्किन	२५	
२७	जग	२५	

अनुसूची ४ (ग)
सुरक्षा निकायहरूसंग भएको उद्धार सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं	नेपाली सेना		नेपाल प्रहरी		शसस्त्र प्रहरी	
	उपलब्ध सामग्रीहरू	थान	उपलब्ध सामग्रीहरू	थान	उपलब्ध सामग्रीहरू	थान
१	रेस्क्यू ज्याकेट	८	स्टेचर थान	२४	रेस्क्यू ज्याकेट	८
२	हेल्मेट	१५	रेस्क्यू ज्याकेट	४५	हेल्मेट	८
३	बुट	१२	उद्धार रेनपिस	४५	पानिबुट	८
४	पिक	७	प्राथमिक उपचार बाक्स	५	पिक	५
५	बन्चरो	६	उड कटर	१	बन्चरो	५
६	फरुवा	७	रोटरी ट्यम्पीङ्ग	१	फरुवा	४
७	बेलचा	५	ट्यूव	३	सब्वल	५
८	ट्यूव	३	लाईन डोरी	७	ट्यूव	१
९	फोल्डीङ्ग स्टेचर	३	पम्प	२	स्टेचर सानो	१
१०	उड कटर	१	सब्वल	२९	स्टेचर ठूलो	१

११	नाईलन डोरी	४	बेल्ला	३४	ग्रिसस	१
१२	जुक लाईट	२	फरुवा	२७	रोटरी ह्याम्पीङ्ग	१
१३	हेड लाईट	१	टर्च लाईट	२	नाईलन डोरी	१ रोल
१४	म्याट	२	पानी बूट	१२	छाता	२ थान
१५	प्राथमीक उपचार वाकस	२	पानी हेल्मेट	२३	जुक लाईट (टर्च)	१
१६	फायर सिलिण्डर	५	ग्यास फायर सिलिण्डर	६	म्याट	२
१७	हतौडा	२	बन्चरो	१९	फायर स्क्वटर	४
१८	आईरन फिकि हुक	३	फलामे आरा	२	हतौडा	२
१९	क्याराविना स्क्रु गेट	८	घन	२	आईरन हुक पिक	६
२०	कोवार गल	३	स्टीलको बाल्टी	५	क्याराविन	७
२१	फिगर, सुपर	८	पिक	२६	कोवार गल	३
२२	पुल्ली	५	ग्रिशस	१	चेस्ट हार्नेस्ट	१
२३	आल्मुनियम पटिक	५	छाता	२	जुमर	१
२४	चेस्ट हार्नेस्ट	२	म्याट	२	पम्प	१
२५	सिट अल्पाईन उड हार्नेस्ट	४	हतौडा	२	चिसेल	१
२६	जुमर	१	आईरन पिक हुक	६	त्रिपाल	१
२७	प्राईम बार	१	चेस्ट हार्नेस्ट	१	प्राथमिब उपचार वाकस	१
२८	पम्प	२	प्राईम बार	१	हार्नामिक डोरी	१
२९	डाईनामिक डोरी	१	चिसेल	१		
३०	त्रिपाल	१	त्रिपाल	१		
३१	साबेल	५				
३२	स्वमिङ्ग ज्याकेट	१०				
३३	गल	५				
३४	रोड गार्ड	६				
३५	प्लास्टीक बाल्टीङ्ग	३				
३६	प्लास्टीक जग	८				
३७	सिटी	७				
३८	रेनसुट	२				
३९	तुम्लेट	२				

* उल्लेखित सामग्रीहरु मध्येमा केहि सामग्री नेपाली सेना लाई जिल्ला दैवि प्रकोप उद्धार समिती र जिल्ला बन कार्यालय वाट प्राप्त भएको ।

अनुसूची ४ (घ)
नेपाल रेडक्रस सोसाइटीमा रहेको मौज्जात सामाग्री

क्र. सं.	राहत सामग्रीको नाम	गैर खाद्य सामग्री							उद्धार सामग्री							
		कम्बल (थान)	तारपोलीन (थान)	भाडाकुडा (सेट)	साडी (थान)	जीन (मिटर)	सादा पिल्न (मिटर)	प्रिन्टेड पिल्न (मिटर)	स्टेबर	बैसाबी	डोरी	साबेल	बेल्ला परुवा	लाईफ ज्याकेट	टेन्ट	हेल्मेट
१	जिल्ला शाखाको मौज्जात	१७	२४७	२२	२४	४४०	४४०	४४०	६०	२८	१५	२	१५	५०	३	२५
२	भागेश्वर उपशाखा	५	५	५		२५	२५	२५	१५	५	१०	५	१०	१०		३५
३	रुपाल	५	५	५					१५	२	१०	५	१०	१०		३५
४	जोगबुडा	१५	१५	१५	१५	७५	७५	७५	५		५					
५	आलिताल	१०	१०	१०	१०	५०	५०	५०	५							
६	बगरकोट	५	५	५	५	२५	२५	२५	५		५	३	५	५		५
७	कोटली	५	५							२	२	२	४	५		५
८	देवल	५	५	५					१०	२	४	४	४			१०

अनुसूची ५
निजी क्षेत्र सँग रहेका उपकरणहरु

क्र.सं.	फर्मको नाम	विवरण	संख्या	सम्पर्क नं.
१.	राजेन्द्र निर्माण सेवा प्रा.ली.	स्काईभेटर	४	९८४८७२८२२२
२.	राजेन्द्र निर्माण सेवा प्रा.ली.	भ्याकुलोडर	१	९८४८७२८२२२
३.	चाँदनी कन्स्ट्रक्सन क.प्रा.ली.	भ्याकुलोडर	२	९८४८७०७७७
४.	राष्ट्र सेवा निर्माण सेवा	स्काईभेटर	१	९८४८८०३४४२
५.	निश्चल कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.	भ्याकुलोडर	२	९८५८७५१२१२
६.	नौलाकोट निर्माण सेवा	भ्याकुलोडर	१	९८४८८३१०४३
७.	निङ्गलासैनी कन्स्ट्रक्सन	भ्याकुलोडर	१	९८४८८०३८६६
८.	पुजा निर्माण सेवा	भ्याकुलोडर	१	९८४८८०७३७९
९.	आलोक निर्माण सेवा	भ्याकुलोडर	१	९८४८७२८९०५

श्रोत:निर्माण व्यवसायी संघ, डडेल्धुरा फोन नं.०९६ ४१००४७

अनुसूची ६
जिल्लामा चालु अवस्थामा रहेका एम्बुलेनसहरुको विवरण

क्र.सं.	सञ्चालक संस्था	एम्बुलेन्स नं.	संख्या	फोन/मोवाइल नं
१.	ने.रे.सो. जिल्ला शाखा डडेल्धुरा	म १ च १६६	१	०९६- ४१००६३/९८४८७६५५९९
२.	ने.रे.सो.शाखा जोगबुडा	म १ च २१०	१	९८६५६१०००२
३.	उप क्षेत्रीय अस्पताल	८८०७	१	९८४८७१८३३२
४.	उप क्षेत्रीय अस्पताल	म.१ भ ७७ (मर्मत हुँदै)	१	९८४८७६६६०१
५.	चिरञ्जीवि पोलिक्लिनिक	म १ च १९८	१	९८४८८८७७७
६.	अमरगढी नगरपालिका दमकल		१	९८६५६२३९३९ / ०९६, ४१०२२२

अनुसूची ७
सभासद ज्यूहरुको सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	सभासदहरुको नाम	राजनैतिक दलहरुको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	श्री शेर बहादुर देउवा	नेपाली कांग्रेस (प्रत्यक्ष)	९८५१०८७२८८
२	डा. श्री आरजू देउवा	नेपाली कांग्रेस (समानुपातिक)	९८५१०८६८८८
३	श्री नरभान कामी	नेपाली कांग्रेस (समानुपातिक)	९८४८८३०१३५
४	श्री ज्ञानु गैरी	ने.क.पा. एमाले (समानुपातिक)	९८४८८३१४१५